

ŽELEZAR

TEDNIK – GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 2. OKTOBRA 1975

ŠTEVILKA: 39. LETO: XVII

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl – Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ – Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenu štev.: 421/1-72

Z NENORMALNO VISOKO ODSOTNOSTJO Z DELA SE MORAMO SPOPRIJETI VSI

Iz razprav v samoupravnih organih v temeljnih organizacijah združenega dela in Železarne je mogoče razbrati, da je v letosnjem letu pomembno narasla odsotnost z dela. To trditev pa smo nekajkrat tudi zasledili med vzroki za nedoseganje mesečnih planskih obveznosti v posameznih obratih oziroma temeljnih organizacijah združenega dela. O tem pojavu in vzroki za večjo odsotnost se je uredništvo pogovarjalo z direktorjem kadrovskega sektorja Tonetom Varlom. Takole smo zabeležili njegovo izvajanje:

Odsotnost z dela moramo obravnavati s treh vidikov, to je v vidiku rednih letnih dopustov, bolesnenske odsotnosti in ostale odsotnosti, kamor prištevamo porodniške dopuste, odsotnost zaradi orožnih vaj, izredno plačane in neplačane dopuste ter neupravičeno odsotnost z dela.

Redni letni dopusti so se v zadnjih desetih letih gibali med sedmimi in osmimi odstotki, v letu 1974 pa so že presegli devet odstotkov. Takšno odsotnost zaradi rednih letnih dopustov pa pričakujemo tudi letos. To povečanje na nekaj nepredvidenega, ker je to pogojeno z menjavo pogojev za koriščenje tovrstnega dopusta, to je, ko delavec lahko že po šestih mesecih zaposlitve koristi svoj dopust in z dogovorjenim minimalnim številom dni rednega let-

nega dopusta. Na tovrstno odsotnost seveda ne moremo vplivati, ker je to osnovna pravica zaposlenih.

Pač pa se pri tem javljata dva problema, ki zaslужita vso našo pozornost, obravnavo in seveda tudi ustrezne ukrepe.

Prvi tak pojav ali problem je nečrtno koriščenje rednega letnega dopusta. To potrjuje tudi podatek, da so tovrstne odsotnosti v prvem polletju letosnjega leta znašale povprečno 6,87 odstotka, v mesecu juliju

(Nadaljevanje na 3. strani)

XIV. SKUPŠČINA JUGOSLOVANSKIH NOVINARJEV V KRANJSKI GORI

Prihodnji teden v dneh od 9. do 12. oktobra bo v hotelu Kompas v Kraniški gori XIV. skupščina Zveze novinarjev Jugoslavije. Osrednja tema skupščine bo obravnavana skupnega dokumenta izvršnega komiteja predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije in sekretariata predsedstva zvezne konference SZDL Jugoslavije: IDEJNO POLITIČNI VIDIKI IZGRADNJE SISTEMA INFORMIRANJA NA OSNOVI SOCIALISTIČNEGA SAMOUPRAVLJANJA IN NJEGOVE KONKRETIZACIJE.

V teh dneh bodo novinarji – delegati iz vseh republik in pokrajini ter gostje obiskali nekatere kraje v jeseniški in radovaljski občini. Razen tega bodo v petek, 10. oktobra obiskali jeseniško železarno in si ogledali predvsem gradnjo in montažo nove hladne valjarn ter imeli razgovor z glavnim direktorjem Železarne Petrom Kuncem.

Iz jeseniške občine se bo skupščina, poleg vabljenih gostov iz krajevnih organizacij v občinske skupščine, udeležil tudi glavni in odgovorni urednik Železarja Joža Varl.

NOVE NALOGE DRUŠTVA IZNAJDITELJEV IN AVTORJEV TEHNIČNIH IZBOLJŠAV

Upravni odbor DIATI, je na svoji deseti seji razpravljal o problemih inventivne dejavnosti v letu 1975. Po poročilu referenta za racionalizacijo in novatorstvo, v katerem je poudaril, da smo v letosnjem prvem polletju dosegli na področju inventivne dejavnosti izredno lepe uspehe in presegli lanskoletne dosežke. Vsi pokazatelji pa kažejo, da bomo do konca leta, tako številčno, kakor tudi po vrednosti, lanskoletne dosežke podvojili. V kolikor bodo ta predvidevanja dosežene, lahko rečemo, da smo dodali pomemben delež v letosnjem jugoslovanskem letu tehničnih inovacij.

S povečanjem dejavnosti tehničnih inovacij v Železarni pa se postavljajo pred organizacijo DIATI nove naloge. Tudi o tem je tekla beseda.

(Nadaljevanje na 2. strani)

ENAJSTA SEJA KONFERENCE ZK ŽELEZARNE

V torek, 30. septembra je sekretar tovarniške konference Zveze komunistov Železarne Valentin Erjavšek, sklical enajsto sejo konference, ki se je udeležilo čez 70 % članov. V obravnavo je predlagal oceno doseganj pripravljanj pri uresničevanju nove samoupravne organizirnosti in odnosov v Železarni za naslednje obdobje. O tem je dal uvodno obrazložitev Tine Črv, medtem, ko so bila stališča in izhodišča v zvezi s tem objavljena že v zadnji številki Železarja, 25. septembra.

V drugem delu seje konference so govorili o programu varčevanja in gospodarjenja v Železarni v prvih osmih mesecih letosnjega leta. O tem je vedno oceno in poročilo imel sekretar Erjavšek. O doseženih rezultatih v posameznih organizacijah združenega dela in delovnih skupnosti Skupne službe pa so na seji poročali sekretarji osnovnih organizacij ZK.

Več o enajsti seji tovarniške konference Zveze komunistov Železarne, boste lahko prebrali v naši naslednji številki, 9. oktobra.

DELAVCEM TOZD IN DS SKUPNE SLUŽBE – VODJEM SDS

V današnji številki ŽELEZARJA na posebni strani objavljamo povzetek elabirata o priključitvi KOVINO-SERVIS Jesenice in MONTER Dravograd kot samostojni temeljni organizacijski združenega dela v sklopu Železarne, in sicer z omejeno subordinarno odgovornostjo do višine vloženih sredstev. Ker gre v tem primeru za nekakšno drugačno obliko sodelovanja temeljnih organizacij združenega dela naše Železarni, in bosta imeli ti dve temeljni organizaciji drugačen status od ostalih temeljnih organizacij, bo treba na zborih delavcev TOZD vprašanje priključitve teh dveh delovnih organizacij k Železarni Jesenice tehtno razpravljati in odločiti, ali soglašamo s takšno priključitvijo ali ne. Iz objavljenega elaborata v posebni prilogi so razvidni pogoji za priključitev. Delavci Monter Dravograd so se na referendumu že odločili, da se priključijo Železarni Jesenice kot temeljni organizacijski združenega dela z omejeno solidarnostno odgovornostjo do vloženih sredstev.

V posebni prilogi objavljamo tudi spremembo člena 23 pravilnika o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev Železarne po predlogu stanovanjske komisije, s katerim bi preprečili neodgovorno odklanjanje stanovanj prisilcev stanovalj zaradi neutemeljenih razlogov, kot so neustreza lega stanovanja, neustrezeno nadstropje, stanovanje nima centralnega ogrevanja in podobno. Z dolonitvijo tega člena pravilnika bi v veliki meri pripomogli bolj urejenemu reševanju stanovanjskih vprašanj naših delavcev.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje

V SEPTEMBRU BOLJI PROIZVODNI REZULTATI

Tik pred zaključkom redakcije, čeprav se še ni iztekel deveti mesec, smo uspeli dobiti od pristojnega referata na sektorju za ekonomiko in organizacijo nepopolno oceno o izvršitvi družbenega dela oziroma obratih. Po taki nepopolni oceni je delovna organizacija Železarna kot celota presegla v septembri družbeni plan za okrog tri odstotke. To je za skoraj dva odstotka več kot v predhodnem mesecu. Po posameznih obratih oziroma temeljnih organizacijah združenega dela pa so bili po oceni doseženi naslednji rezultati:

Sodelavci v TOZD TALILNICE so v celoti presegli družbeni načrt v septembri za okrog šest odstotkov, kar je za dobra dva odstotka več kot v predhodnem mesecu. Najbolje so se odrezali sodelavci v martinarni, ki so skoraj za devet odstotkov presegli svoj plan proizvodnje surovega jekla. Sledijo jim sodelavci iz livarne in šamotarne, ki so svoje planske obveznosti presegli za skoraj deset oziroma slabih devet odstotkov. Na plavžu so sodelavci plan proizvodnje surovega železa presegli za dobra dva odstotka, sodelavci v elektro jeklarni pa so svoj plan surovega elektro jekla prav tako presegli za okrog dva odstotka.

V TOZD VALJARNE so sodelavci proizvedli za skoraj dva odstotka manj kot so planirali in približno za enak odstotek manj kot v predhodnem mesecu. V valjarni profilov so sodelavci kar za okrog deset odstotkov presegli planske obveznosti, v valjarni debele pločevine pa so sodelavci dosegli približno planski nivo. Najbolj so za načrtovano proizvodnjo zaostali sodelavci v valjarni štekel (vključno s termično obdelavo in razrezovalno linijo) in sicer za okrog šest odstotkov, v valjarni bluming za okrog dva odstotka, sodelavci v valjarni žice pa so za približno odstotek pod planom.

Skoraj za deset odstotkov boljše mesečne rezultate so dosegli sodelavci v TOZD HLADNA PREDELAVA, ki so presegli družbeni načrt za okrog šest odstotkov (avgust – 96,4 %). Kar za 16 % so svoje mesečne planske obveznosti presegli sodelavci v profilarni, sledijo jim sodelavci v elektrodnem obratu z okrog 13 % presegrenim planom, sodelavci v jeklovlku za okrog 12 % presegrenim planom in v hladni valjarni za okrog sedem odstotkov večjo proizvodnjo kot je bila predvidena s planom. Sodelavci v žičarni in žebljarni pa so dosegli planirani nivo, oziroma uresničili planske obveznosti za september 100 odstotno.

Opozorjam bralce, da bodo končni rezultati, ki jih bomo objavili v prihodnji številki našega glasila, vključno s komentarji direktorjev temeljnih organizacij združenega dela, morda rahlo odstopali navzdol ali navzgor, vendar pa ne bistveno, ker smo informacijo zaključili pred iztekom zadnjega dne v mesecu.

OBISK NOVATORJEV V TOVARNI TEŽKIH STROJEV ERNST THÄLmann V MAGDEBURGU NDR

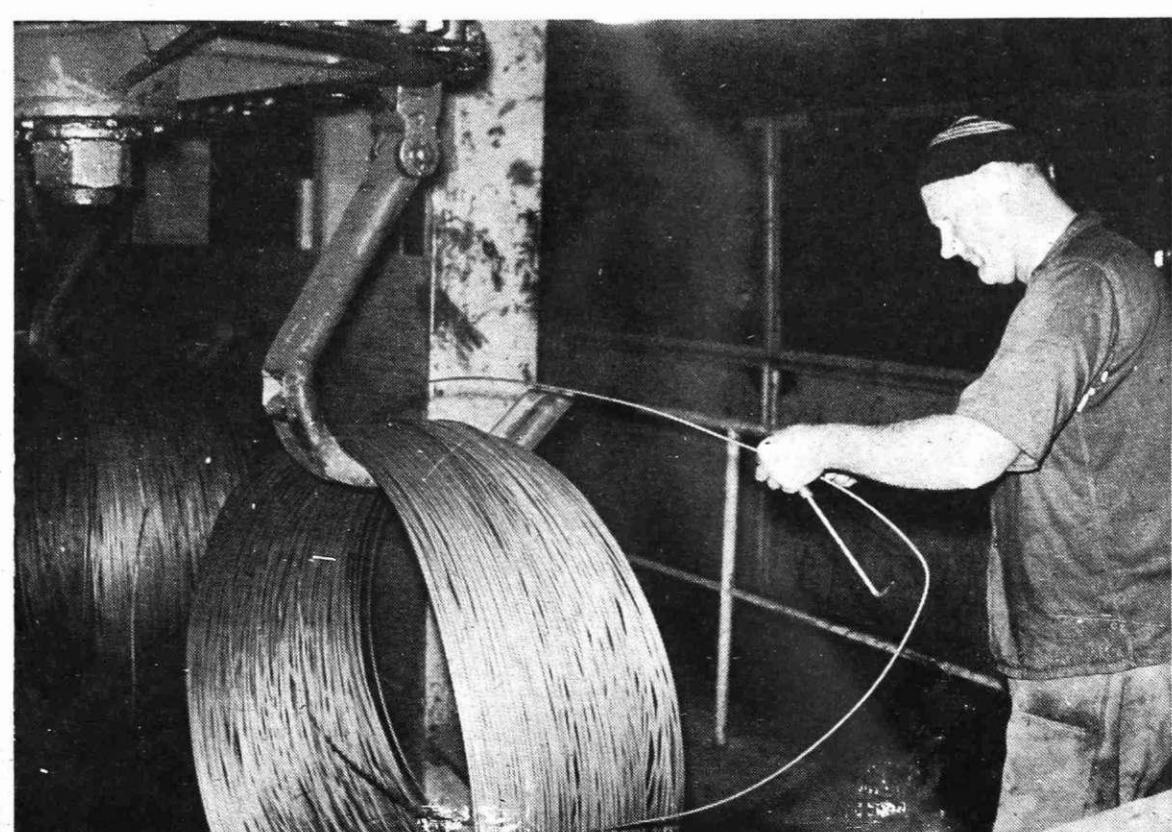
Cilj letosnje strokovne ekskurzije novatorjev je bil ogled tovarne težkih strojev v Magdeburgu in proučitev organizacije inventivne dejavnosti v njej. Že večkrat smo slišali, da slovi nemška demokratična republika po najboljši organizaciji inventivno inovacijske dejavnosti v svetu pa naj si bo to po množičnosti ali po rezultatih.

Akcijo za uvedbo množičnega inventivnega udejstvovanja v proizvodnih podjetjih imenujejo »Neue bewegung« (novo gibanje). Znano je, da je v NDR uvedeno centralistično planiranje gospodarstva, ki ga vodi državna administracija. Naloge vodstva podjetja so, da realizira postavljene planske naloge, ki jih dobi od ustreznega ministra in da so po drugi strani v tem ministrstvu bojuje za ustrezno kvoto reprodukcijskega materiala in investicij.

V okviru teh planskih nalog je tudi plan inventivne dejavnosti za

posamezna podjetja. Zakon o izumih in tehničnih izboljšavah vsebuje tudi enotno lestvico za odmero odškodnin v odvisnosti od prihranaka. Lestvica velja za vse panoge gospodarstva v NDR. Stimulacija za inventivno delo je izredno visoka, saj znaša povprečje odškodnine v odnosu na prihranek kar deset odstotkov (pri nas v Železarni v letu 1974 – 1,97 odstotkov). Celotna organizacija inventivne dejavnosti v NDR je ravno tako centralistično urejena kot ostalo gospodarstvo. Po

(Nadaljevanje na 2. strani)

Sodelavec v valjarni žice na Beli

OBISK NOVATORJEV V TOVARNI TEŽKIH STROJEV ERNST THÄLmann V MAGDEBURGU NDR

(Nadaljevanje s strani) nihovih podatkih se novatorsko

	1970	1971	1972
1. število novatorjev	680.518	825.827	1.257.906
2. odstotek zaposlenih	15,3	19,2	24,7
3. število uporabljenih novatorskih predlogov	375.054	441.063	577.745
4. prihranek v milijonih mark v enem letu uporabe (marka 7 dinarjev)	2.472	2.929	3.258

Iz razpredelnice lahko izračunamo, da znaša v letu 1972 povprečni prihranek na tehnično izboljšavo pa 5.640 mark ali 39.480 din (v Železarni leta 1972 78.800 din). Povprečna odškodnina na tehnično izboljšavo pa 564 mark ali 3.948 din (v Železarni leta 1972 2.375 din). Pregled zakonodaje NDR dopušča trditev, da so določila te zakonodaje element spodbude pri razvoju inventivne dejavnosti.

Tako imajo izumitelji poleg zagotovljene višine odškodnine v denarju še vrsto drugih materialnih ugodnosti. Izumitelji imajo zagotovljeno prednost pri specializaciji doma in v tujini ter pri dodelitvi stipendij. Ob enakih razpisnih pogojih, kot drugi državljanji, imajo prednost pri sprejemu na delovna mesta v znanstveno-raziskovalnih institutih. Odškodnine, ki ne presegajo 10.000 mark niso obdavčene. Močna materialna stimulacija in pa obveznosti do izpolnjevanja planskih nalog, s strani vodstva podjetij, sta dve močni sili za pospeševanje inventivne dejavnosti in pogoju za dosegovanje rezultatov v NDR. Vsa organizacija inventivne dejavnosti pa ima iste slabosti kot celotno centralistično planiranje gospodarstva, namreč, da je poudarek le na količinskem doseganju planskih nalog.

Iz navedenih podatkov za leto 1972 je razvidno, da je kvaliteta tehničnih izboljšav (v vrednostni primerjavi) približno v razmerju 1:2 v korist Železarne, v kolikor je ta pot dejstvovala vsej približno primerljiv.

Tovarna težkih strojev Ernst Thälmann je dobila ime po znaniem voditelju nemških komunistov iz prednacistične dobe. V tovarni imajo opredeljen prostor, kjer je prikazana življenska pot Ernst

gibanje v NDR razvija zelo hitro kar kažejo naslednje številke:

	1970	1971	1972
1. število novatorjev	680.518	825.827	1.257.906
2. odstotek zaposlenih	15,3	19,2	24,7
3. število uporabljenih novatorskih predlogov	375.054	441.063	577.745
4. prihranek v milijonih mark v enem letu uporabe (marka 7 dinarjev)	2.472	2.929	3.258

Thälmania in celoten razvoj podjetja. Med obiskom smo si ogledali oddelek za izdelavo valjarniške opreme in oddelka za montažo težkih metalurških žerjavov. Vodiči, ki so nas spremajali so nam povedali, da gre večina opreme za metalurške obrate v SSSR in ZRN. Nekaj žerjavov so izdelali tudi za naše železarne v Smederevu in Zenici. Celotni kombinat ima zaposlenih približno 13.000 delavcev.

Organizacijo inventivne dejavnosti v kombinatu vodi oddelek za tehnične novosti (abteilung technische neuigkeiten), v katerem je zaposleno 17 inženirjev, tehnikov in ekonomistov. Oddelek je sposoben izdelati celotno oceno projekta, izuma ali tehnične izboljšave ali pa nedodelan inventivni predlog obdelati do podrobnosti v sodelovanju z avtorjem.

V oddelku za montažo težkih žerjavov je zaposlenih 800 delavcev, ki so v letu 1974 ustvarili 160 tehničnih izboljšav kar pomeni, da je 20 odstotkov v tem oddelku zaposlenih aktivnih novatorjev. V razgovorih z vodjem tega obrata smo ugotovili, da je v tem številu tehničnih izboljšav zajetih največ manjših tehnoloških in tehničnih sprememb in novosti, kar da slutiti, da so številne prijave posledica doslednega izpolnjevanja količinskega plana tehničnih izboljšav.

Iz vsega tega lahko vidimo, da so uspehi inventivne dejavnosti v NDR v glavnem posledica zelo ugodne zakonodaje, ki omogoča dobro materialno in moralno spodbudo. Kljub nekaterim slabostim, ki jih povzroča centralistično poslanska ureditev gospodarstva pa lahko zaključimo, da je celotno gibanje inventivne dejavnosti v NDR zelo napredno.

Tone Strajnar

NOVE NALOGE DRUŠTVA IZNJDITELJEV IN AVTORJEV TEHNIČNIH IZBOLJŠAV

(Nadaljevanje 1. str.)

seda na seji. Poleg notranjih problemov organizacije, tako v Železarni, kakor tudi v ostalih gospodarskih organizacijah v občini, imajo še tehnične probleme. Z uveljavljanjem samoupravnega sporazuma o izumih in tehničnih izboljšavah, ki ga je v torki, 30. septembra, potrjeval delavski svet Slovenskih železarne, bodo dana večja denarna sredstva, tako samim avtorjem, kakor tudi društvu. To pa hkrati postavlja pred društvo naložno povečati svojo dejavnost. Tako mora društvo pristopiti k organiziranju inovatorskih aktivov v TOZD, začeti s formiranjem inovacijskih krožkov po posameznih tehničnih vejah v Železarni tako, da bodo ti krožki sposobni reševati posamezne tehnične probleme. Skratka, društvo bo moralno bolj aktivno posegati v razna tehnična dogajanja tako v Železarni, kakor tudi izven njej.

Na seji so govorili tudi o kvalifikacijski strukturi članstva oziroma avtorjev tehničnih inovacij. Ugotovitev, da je na področju tehničnih izboljšav najbolj angažiran kvalificirani visokokvalificirani strokovni kader ni nova. O tem je bilo že precej povedanega in tudi marsikaj zapisanega, o tem je tekla tudi beseda na občinskem odboru društva inženirjev in tehnikov. Tam je bilo sicer rečeno, da tudi kader z visoko, višjo in srednjo šolo bolj aktivno dela kot je to zapisano. Poudarjeno je bilo celo, da ta kader dela na področju tehničnih inovacij, vendar pa da svojih dosežkov ne prijavlja iz razloga, ker to delo opravlja v okviru svojih delovnih dolžnosti. Zato tudi niso registrirani tovrstni dosežki, ker za svoje delo ne zahtevajo dodatnega plačila.

Da bi v Železarni imeli natančen pregled vseh tistih, ki delujejo na področju tehničnih inovacij je bil

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SINDIKATA

Predsednik tovarniške konference osnovnih organizacij sindikata Železarne Franc Kobentar, je za četrtek, 2. oktobra, sklical sejo izvršnega odbora sindikata Železarne. Na današnji seji naj bi razpravljali o načrtovanju sindikalnih nalog za leto 1976 ter o pripravah na redno delovno konferenco, ki bo predvidena v drugi polovici oktobra. Na delovni konferenci bodo govorili še o problematični varstvu pri delu ter, o pripravah na izvedbo delovnih konferenc osnovnih organizacij sindikata.

VALJARNA 2400

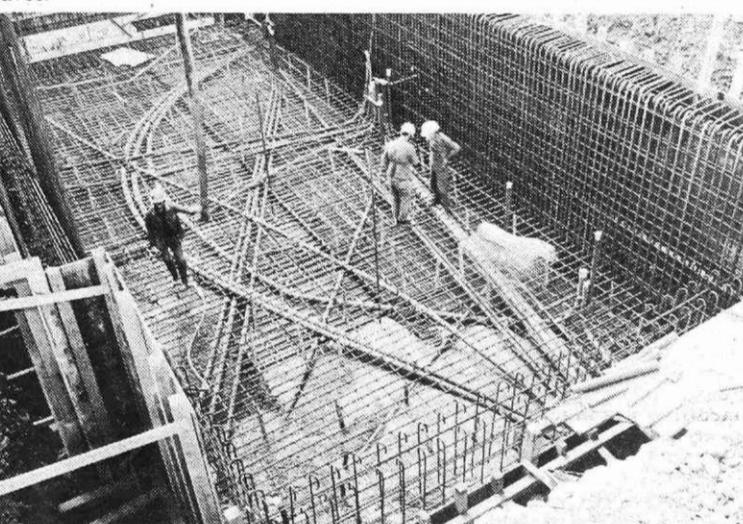
V septembru je bila peta seja osnovne organizacije sindikata v valjarni 2400. Odboru osnovne organizacije sindikata je bil posredovan stabilizacijski program. S programom so se strinjali in menijo, da bo treba discipline izboljšati na vseh ravneh. Ker ob sedanjem načinu dela ne bodo izpolnili večjih zahtev glede izvoza, naj vodje izmeni izpolnijo vse obveznosti in zahteve tega področja. Obveznosti naj izpolnijo tudi predhodni obrati in zlasti upoštevajo roke za dobavo vložka.

Glede pravilnika o napredovanju na delovnih mestih, člani odbora osnovne organizacije sindikata menijo, da so v osnutku pomanjkljivosti in da bo zelo problematično uvajanje realnega ocenjevanja posameznikov. Na seji je bilo postavljeno vprašanje ocenjevanja skupinskega dela in uspešnosti delavcev v skupnem delu.

Brez bistvenih pripomb so sprejeli predlog nove organiziranosti v Železarni. Pri obravnavi ekonomskih odnosov med posameznimi organizacijami združenega dela pa odbor osnovne organizacije sindikata pripomore, naj bi za stare obrate v Železarni upoštevali drugačne kriterije kot za nove obrate. Namreč ni odvisno od obrata, če je oskrbljen z vložkom, ki ga potrebuje za nemoteno delo.

Odbor osnovne organizacije sindikata je ugotovil, da je v zadnjem času boljalo dvanaest članov kolektiva. Trem sodelavcem so odbor osnovne organizacije sindikata pripomore, naj bi za stare obrate v Železarni upoštevali drugačne kriterije kot za nove obrate. Namreč ni odvisno od obrata, če je oskrbljen z vložkom, ki ga potrebuje za nemoteno delo.

Odbor osnovne organizacije sindikata je ugotovil, da je v zadnjem času boljalo dvanaest članov kolektiva. Trem sodelavcem so odbor osnovne organizacije sindikata pripomore, naj bi za stare obrate v Železarni upoštevali drugačne kriterije kot za nove obrate. Namreč ni odvisno od obrata, če je oskrbljen z vložkom, ki ga potrebuje za nemoteno delo.

Polaganje cevi za GPL – BRUSILNA LINIJA

POPREČNI OSEBNI DOHODKI V DELOVNICH ORGANIZACIJAH SOZD SLOVENSKIE ŽELEZARNE JANUAR – AVGUST

Delovna organizacija	Povpr. 1974	Načrt letno povpr.	Dejansko dosež.			Indeks 4:2	Indeks 4:3	Indeks 5:3
			mes.	kumul.	8			
Jesenice fiz. zap.	2.916	3.640	3.680	3.555	126	101	98	
Ravne 182 ur	2.900	3.485	3.610	3.445	124	104	99	
Ravne fiz. zap.	3.005	3.750	3.818	3.646	127	102	97	
Štore 182 ur	2.979	3.709	3.800	3.689	128	102	99	
Štore fiz. zap.	2.834	3.500	3.740	3.506	132	107	100	
Plamen 182 ur	2.766	3.630	3.617	3.465	131	100	95	
Plamen fiz. zap.	2.823	3.495	3.159	3.393	112	90	97	
Tovil 182 ur	2.832	3.470	3.083	3.374	109	89	97	
Veriga fiz. zap.	3.023	3.533	4.190	3.357	139	119	95	
Veriga 182 ur	2.989	3.556	4.050	3.313	135	114	93	
Zična fiz. zap.	2.941	3.672	3.725	3.481	127	101	95	
Zična 182 ur	2.797	3.650	3.401	3.346	122	93	92	
MI fiz. zap.	3.660	4.670	4.279	4.093	117	92	88	
MI 182 ur	3.525	4.510	4.279	4.093	121	95	91	
OSS SZ fiz. zap.	4.456	5.882	6.118	5.560	137	104	95	
OSS SZ 182 ur	4.840	5.882	6.118	5.560	126	104	95	

ŠTEVILLO ZAPOSLENIH V DELOVNICH ORGANIZACIJAH SOZD SLOVENSKIE ŽELEZARNE

Delovna organizacija	Povpr. število zaposl. 1974	Načrt 1975	Dejan. štev. zap. 1975			Indeks 5:2	Indeks 5:3
			stanje zad. vmes.	povpr. kum.	7		
Jesenice	6.222	6.297	6.456	6.384	103	101	
Ravne	4.332	4.440	4.544	4.468	103	101	</td

Z NENORMALNO VISOKO...

(Nadaljevanje i strani) ju in avgstu pa so se strahovito počele in sicer kar na 16 do 18 odstotkov. V nekaterih obrahih pa je v tem času odsotnost zaradi rednih letnih dopustov znašala celo 20 in več odstotkov, do maksimalne 32 odsotne odsotnosti.

Druži pojavi, ki tudi narašča, je preveliko drobljenje rednih dopustov. Podatki nam kažejo, da ga posamezniki koristijo tudi po desetkrat in celo večkrat, to je razdrobljenega po dnevih ali dveh dnevnih skupaj. Pri tem mislim, da je povsem upravičena domneva, da se za takim drobljenjem dopusta, kar pa prav gotovo niso številni primeri, skrivajo ali prikrivajo razni neupravičeni izostanki z dela.

Bolezenska odsotnost, brez porodniškega dopusta in skrajšanega delovnega časa, se je v zadnjih desetih letih gibala med pet in 6,56 odstotki (zadnja številka je bila dosežena leta 1968). Podatki za letošnji osem mesecov pa nam kažejo da se bližamo sedmimi odstotkom oziroma nevernost, da te celo presežemo. V prvem polletju letos je namreč znašala bolezenska odsotnost 6,82 %. To je nedvomno zaskrbljujoč podatek, če upoštevamo, da so se delovni pogoji v mnogih obrahih bistveno izboljšali in da se izboljujejo tudi živiljenjski, zdravstveni in drugi pogoji.

Najbolj kritični obrah v pogledu bolezenske odsotnosti v prvih osmih mesecih letosnjega leta so:

- deset odstotkov presegajo: žebljarna (11,62 %), žičarna (11,4), električni obrat (10,89) in jeklovlék (10,19 %);
- od osem do deset odstotkov dosegajo: martinarna (8,29 %), valjarna (8,42) in livarna (8,31 %);
- poleg teh so v pogledu visoke bolezenske odsotnosti kritični še: gradbeno vzdrževanje (7,97 %), elektrojelekarna (7,92), valjarna profilov (7,87), obrat vratnih podbojev (7,23) in šamotarna (7,01 %).

Ugotovitev kažejo, da večina primerov te nenormalno visoke bolezenske odsotnosti, predvsem do trideset dni, ne gre na račun vseh ali večine zaposlenih, niti ne na račun resnih bolnikov, pač pa na račun relativno majhnega števila zaposlenih v posameznih obrahih. Le-ti so namreč prepogosti obiskovalci obratne ambulante z razno raznimi izgovori oziroma utemeljitvami obolenj. Iz podrobne analize bolezenske odsotnosti v TOZD Hladna predelava je razvidno, da se posamezniki tudi po tridesetkrat in celo več na leto obračajo na zdravnika. Pri tem pa pogosto izsiljujejo od zdravnika, da jim vsaj za dan javljanja v ambulanti prizna bolovanje.

Na večjo bolezensko odsotnost vsekakor tudi vplivajo neurejene družinske razmere, kot so stanovanjske, prehrabne in podobno, predvsem pa problem otroškega varstva in nego bolnikov. To potrjuje tudi statistika za obrate, kjer imajo zaposleno večje število žensk.

Eden resnih problemov oziroma pojavorov, ki tudi vplivajo na večjo bolezensko odsotnost je alkoholizem. Poleg drugih negativnih posledic, je to pogojeno s pogost bolezensko odsotnostjo, neupravičenimi izostanki, ki se v posameznih primerih pokriva, kot že rečeno, tudi z rednimi dopusti. Mislim, da ta pojavov obravnavamo preblago in bo potrebno zaostri odnos. Kajti dober delavec in samoupravljač ne more biti alkoholik in ravno zato bi morali zdravljenje takih posameznikov postaviti bolj alternativno in ne prepuščati izključno prostovoljni odločitvi.

Ko omenjam vzroke in pojave, ne morem niti mimo tega, da k tovrstni odsotnosti prispevajo tudi primeri, ko s premajhno kritičnostjo ali različnim posredovanjem ponovno sprejemamo v Železarno tako imenovane povratnike, take, ki so kolektiv iz različnih razlogov predčasno že zapustili. Kaj pogosto se dogaja, da posamezni sodelavci iz obrahov in služb za take posameznike urgirajo oziroma posredujejo. Mislim, da ni opravičila, da problematičnega delavca, ki je že preje pogost izostajal ali bil zaradi neupravičenih izostankov celo izključen, še v istem mesecu ponovno sprejmemo nazaj na delo.

Vsi ti vzroki in pojavi kažejo na najnaj večjega sodelovanja med obrahi in obratno ambulanto, kakov tudi na bolj kritično obravnavanje takih delavcev, ki so pogosti obiskovalci obratne ambulante s strani zdravnikov. Nedvomno je tudi naš skupni interes, da s kritičnim zmanjševanjem takih dvomljivih, pogostih obiskovalcev obratne ambulante, zdravniki pridobjijo tudi na času, da se bodo lahko z večjo pozornostjo posvetili resnično bolnim sodelavcem.

Seveda pa vseh teh negativnih pojavorov oziroma dvomljive bolezenske odsotnosti bistveno ne bomo zmanjšali, če to ne bomo začeli bolj odgovorno in resno obravnavati tudi v samoupravnih delovnih skupinah in drugih samoupravnih organih v temeljnih organizacijah združenega

tovrstnih dopustov bolj spoštovati določila samoupravnega sporazuma o delovnih razmerjih, ki določajo v kakšnih izjemnih primerih se ti dočisti lahko odobrijo in v kakšni višini.

Če sklenem vse dosedanje ugotovitev, potem pred vsemi temeljnimi organizacijami združenega dela in delovnega skupnosti Skupne službe, kakor tudi pred vsemi drugimi dejavniki, ki lahko vplivajo na zmanjševanje nenormalno visoke odsotnosti z dela stojijo predvsem naslednje naloge:

- maksimalno prizadevanje za načrtno koriščenje rednih letnih dopustov, pa četudi so le-ti organizirani kolektivno. Nenugoče je namreč, da v letnih mesecih s skoraj četrtino manjkajočih delavcev izvrišujemo mesečne planske obveznosti;
- zaostri bo potrebo kritični odnos do posameznikov pri dvomljivih bolezenskih odsotnosti na relaciji samoupravna delovna skupina - obrat - TOZD - kadrovski sektor - obratna ambulanta in obratno;
- eventuelno uvesti poostreni nadzor oziroma kontrola za preverjanje upravičenosti bolezenske odsotnosti pri posameznikih;
- pospešeno odpravljanje nočnega dela za ženske;
- posebno pozornost posvečati urejevanju družinskih razmer delavcev v pogledu stanovanjskih pogojev, varstva otrok, nege bolnikov na domu, združene prehrane in podobno, ki neposredno ali posredno vplivajo na večjo odsotnost z dela.

Medtem, ko se kaže rahla rast izredno plačanih dopustov za šolanje ob delu, smo z ukrepom, ki jih je sprejel delavščki svet Železarne, zaustavili rast ostalih izredno plačanih dopustov za športno, kulturno in drugo podobno dejavnost.

Neplačani dopusti so v rahlem porastu, predvsem v TOZD Talilnici in TOZD Hladna predelava. Menimo, da bi morali pri odobravanju

DOM NA MEŽAKLJI SE RUŠI

V POZABLJENEM DOMU NA MEŽAKLJI DOMUJEJO PODGANE - KONZORCIJ, LIKVIDACIJA KONZORCIJA, ZAKUPOJEMALEC, ZAKUPNIK - ZARADI MALOMARNOSTI IN BREZBRIŽNOSTI JE DOM V OBUPNEM STANJU.

Dom na Mežaklji počasi, a vztrajno propada. Okna so odprta, veter se lomi v polomljene polknice, notranjost je v srhljivem neredu. Če si upate pogledati skozi odprto okno, boste lahko opazili prevrnjene stole in mize, razmetane kozarce, umazane delovne halje, na kupe načene rjuhe. Če se boste sprehodili okoli zapuščenega doma, se boste spotikalib ob razbite steklene, izruvane umivalnike, kupe smrdljive nesnage. Pa ni Mežakljo streslo ob potresu, niti si niso v domu hladili vroče krvi srditi pretepači. Ne. Le velika vnemarost in zaniknost je kriva takšnemu stanju. Da se tu obrzdam in si potlačim gnev in bes in se zadržujem besed jeze. Kdo je kriv?

V »ROKAH« ŽELEZARNE
Domala vsi železarji še pomnijo »dobra lepa leta« doma na Mežaklji, kamor so ob koncu tedna odhajali na zasluzeni oddih. Železarna je tudi vsa leta domi primerno vzdrževala, saj je tedaj nameravala planino na Mežaklji spremeniti v rekreacijski center. Tedaj je bil dom - ki zaradi svoje velikosti in dostojanstvenosti ta naziv tudi resnično zasluzil - primerno opremljen in oskrbovan, vedno na voljo obiskovalcem.

Niso pa vanj zahajali le delavci Železarne, tudi drugi so se radi in se še vedno radi - podajajo na Mežakljo, saj s svojo nadmorsko višino nudi primerno okolje za počitek predvsem srčnim bolnikom. Zdravniki so take bolnike z najresnejšimi priporočili pošiljali prav na Mežakljo.

Mežaklja je ne nazadnje tudi najbolj partizanska od vseh gora in hribov jeseniške doline, zato so nanjo privabljali tudi spomini nekdanjih borcev in kurirjev.

V UPRAVI LJUBLJANSKE UNIVERZE

Leta 1957 pa so ustavnili konzorcij počitniškega doma na Mežaklji. Dèvet let kasneje so se v Ljubljani sestali upravni in nadzorni odbor konzorcija počitniškega doma ter sklenili, da naj bi Univerza ostala lastnik dveh stavb na Mežaklji. Železarna doma tedaj ni mogla sprejeti v upravo, ker se je sindikat na osnovi ankete odločil, da se usmeri v Črni vrh. Predstavniki Železarne so tedaj predlagali, naj bi mestni sindikalni svet - počitniška skupnost Alpe-Adria, prevzel počitniški dom na Mežaklji z zakupno dobo najmanj petih let oziroma največ desetih let. »V kolikor pa bi prišlo do likvidacije vzdrževanja ali če bi Univerza dom zapustila, mora vrniti Železarni znesek šestih starih milijonov, kolikor je namreč Železarna vložila v izgradnjo doma.«

KONZORCIJ UKINEJO

Na naslednji seji konzorcija so soglašali s tem, da se konzorcij ukine, ustanovi pa se nov odbor pri tajništvu Univerze, ki bi se ukvarjal z gospodarjenjem doma. Dom naj bi sprejela v zakup Alpe-Adria.

Z likvidacijo konzorcija pa je še vedno ostal v veljavi tisti člen, ki odloča, da ima Železarna pravico do že omenjene odškodnine.

OBVESTILA KOLEKTIVU — OBVESTILA

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK - 6. 10.	ENIK VANDA	REKAR VINKO
TOREK - 7. 10.	TRONTELJ MARJAN	LOGAR IGOR
SREDA - 8. 10.	VARL ALOJZ	KRAPEŽ BERTI
CETRTEK - 9. 10.	KAVČIĆ EDO	KOVAČ JANEZ
PETEK - 10. 10.	SLIVNIK ALOJZ	BAK DUŠAN
SOBOTA - 11. 10.	ARNEŽ FRANC	RAVNÍK JOSÉ
NEDELJA - 12. 10.	MARKEŽ VALENTIN	ROTAR VINKO

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je:
vezni telefon je: 358
410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni
nočni pa od 14.00 do 18.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela:
dnevni dežurni
nočni pa od 6.00 do 18.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravnem zgradbi TOZD-VET.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 6. do 11. oktobra bodo delale naslednje obratne ambulante:
dopoldan: IV. obratna ambulanta
popoldan: I. in II. obratna ambulanta
V soboto, 11. oktobra samo dopoldan I. obratna ambulanta

Na zbranju ambulanti:
dopoldan: I. zbrana ambulanta
popoldan: II. zbrana ambulanta
V soboto, 11. oktobra samo dopoldan I. zbrana ambulanta

Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. ure. popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

Na osnovi sklepa odbora za kadre in medsebojna razmerja TOZD-VET z dne 19. 9. 1975, dajemo naslednjo

OBJAVA

za izpraznjeno delovno mesto v strojnih delavnicah TOZD-VET.

6101 U-5 obratovodja 1 oseba

Zasedbo delovnega mesta velja do reorganizacije TOZD.

Pogoji za zasedbo delovnega mesta so:

- a) visoka šola strojne smeri
- b) najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj na področju strojne obdelave in vzdrževanja
- c) ustrezna družbeno politična in moralno etična načela, skladno z 19. členom družbenega dogovora o kadrovski politiki občine Jesenice.

Kandidati naj posljejo prijavo najkasneje 10 dni po objavi, na kadrovski sektor z oznako »za TOZD-VET«.

STARŠI! ZAGOTOVITE SVOJIM OTROKOM ZDRAVSTVENO SOCIALNE PRAVICE

Vsi nepreskrbljeni - vzdrževani člani družine zaposlenega - aktivnega zavarovanca, uživajo pravice do zdravstvenega varstva. Poleg zdravstvenega varstva lahko zavarovani uveljavljajo tudi pravice iz otroškega varstva - otroškega dodatka. Delavcem Železarne pa občasno pripadajo tudi druge pravice (regres) po internih predpisih, ki so vezane na socialni sestav družine. Za ugotavljanje vseh navedenih pravic je vedno potreben ustrezno potrdilo. To pa je za otroke, ki obiskujejo šole ali se učijo poklica, POTRDILO O ŠOLA-NJU.

Starši, da boste za tekoče šolsko leto brez skrb ob priliku uveljavljanja pravic svojim otrokom, prinesite za potrebe uveljavljivitve pravice iz zdravstvenega varstva do 15. oktobra letos za vse otroke, ki so bili rojeni v času do 31. 8. 1961 in obiskujejo šolo, šolsko potrdilo za šolsko leto 1975-76. Za otroke vajence, ki so letos začeli učno dobo, prinesite učno pogodbo.

Vse navedene dokumente prinesite na oddelek za socialno zavarovanje - lahko vsak delovni dan od 6. do 14. ure, da bomo le te vpisali v vaš socialni karton. Če bo potreben tako potrdilo oddati naprej na socialno zavarovanje, bomo to za vas opravili mi.

Sodelavci! Da ne bo kasneje težav in nejevolje, storite svojo dolžnost in prinesite šolsko potrdilo za 1975-76 in za vajence začetnike - učne pogodbe.

Hvala za razumevanje in sodelovanje.

KADROVSKI SEKTOR
Oddelek za socialno zavarovanje Železarne

OBVESTILO O NAKUPU OZIMNICE ETE KAMNIK

Na seji izvršnega odbora tovarniške konference osnovnih organizacij sindikata Železarne 19. septembra 1975 je bil sprejet sklep o možnosti nabave ozimnice, ki jo oskrbi ETA KAMNIK.

Sodelavci lahko nabavijo družinske pakete ETE

OZIMNICA	VELIKA OZIMNICA
12 kozarcev samo 116,50 din	24 kozarcev za ceno 227,25 din
kumarice v kisu	

— TOZD Kovinoservis bo sklenil z delovno skupnostjo skupnih služb v Železarni poseben samoupravni sporazum, kjer se bodo določile zadeve, ki jih bodo opravljale skupne službe za TOZD ter način povračila za opravljene storitve.

— TOZD Kovinoservis bo prilagodila svojo samoupravno strukturo TOZD v Železarni ter po opravljeni pripojitvi uskladila svoje splošne akte s samoupravnim sporazumom o združitvi in drugimi akti v Železarni.

— H kompletнемu elaboratu je priložen tudi predlog obeh sklepov o pripojitvi DO Kovinoservis k DO Železarna, ki ga morata sprejeti obe delovni organizaciji.

— Z dnem, ko delavci obeh DO, v skladu z zakonom sprejmejo sklep o pripojitvi, je postopek končan in sledi predlog vpisa pripojitev v sodni register.

BILANCA USPEHA

	v 000 din						
	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
1. Celotni dohodek	14.796	18.593	17.155	19.292	20.495	21.000	21.000
2. Stroški mater. in storitev	8.447	8.145	5.596	5.940	6.065	5.831	5.831
3. Amortizacija	408	496	639	805	941	1.060	1.281
4. Ostala porab. sredstva	276	623	590	647	677	689	689
5. DOHODEK PODJETJE (1 - 2 do 4)	5.665	9.324	10.330	11.900	12.812	13.420	13.199
6. Osebni dohodki	4.279	5.809	6.234	6.404	6.724	7.059	7.060
7. Ostale obveznosti	992	1.375	1.482	1.589	1.681	1.779	1.874
8. OSTANEK DOHODKA (5 - 6 do 7)	394	2.140	2.614	3.907	4.407	4.582	4.265
Od tega:							
POSLOVNI SKLAD	149	1.684	2.117	3.371	3.838	3.985	3.656
- prosti del	56	1.487	1.875	3.026	3.431	3.533	3.189
- posojilo za nerazvite	73	109	132	173	213	252	285
- skupne rezerve	20	88	110	172	194	200	182
REZERVENI SKLAD	112	186	207	238	256	268	264
SKLAD SKUPNE PORABE	130	270	290	298	313	329	345
OSTALO	3						

BILANCA STANJA

	v 000 din						
	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
AKTIVA							
Osnovna sredstva	2.963	4.401	5.367	6.262	6.189	5.935	5.586
Dolg. finančne naložbe	413	663	945	1.330	1.748	2.206	2.679
Zaloge	4.062	3.516	4.047	5.613	5.688	5.727	5.727
Poštovne terjavitve	1.791	3.040	2.713	3.155	3.353	3.437	3.437
Ostala poslovna sredstva	332	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
Višek gotovine						3.274	6.773
SKUPAJ AKTIVA	9.561	12.820	14.272	17.560	18.178	21.779	25.402
PASIVA							
Poslovni sklad	3.993	5.677	7.794	11.165	15.003	18.988	22.644
Dolgoročni krediti	1.239	1.444	896	529	227	33	
Kratkoročni krediti	7						
Poštovne obveznosti	3.531	2.455	1.751	1.896	2.016	2.080	2.080
Ostali viri	791	678	678	678	678	678	678
Manjkača sredstva	2.566	3.153	3.292	254			
SKUPAJ PASIVA	9.561	12.820	14.272	17.560	18.178	21.779	25.402

PREDVIDENA SMER RAZVOJA KOVINOSERVISA JESENICE

Enota mere	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
Tunelski opaži kv. m	76	2.000	4.000	5.500	6.000	6.200	6.200
Konstrukcije tona	690	500	80				
Brusilniki komad	3.000	3.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Srojna obdelava ura	30.400	26.000	26.000	26.000	24.000	24.000	24.000
Montaža ura	11.400	9.200	5.400				
Eksterno ura	5.700	5.500	5.500	3.750	3.750	3.750	3.750
PLANIRANO ŠTEVILLO ZAPOSLENIH	80	90	92	90	90	90	90
PLANIRANA REALIZACIJA	14.488	18.240	16.820	18.930	20.120	20.620	20.620
PLANIRANI MATERIALNI STROŠKI	5.859	6.780	4.850	5.250	5.570	5.710	5.710
PLANIRANE INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	560	1.650	1.240	1.240	330	200	200

Center za proučevanje samo-upravljanja in informiranje

POVZETEK ELABORATA O DRUŽBENOEKONOMSKI UPRAVIČENOSTI PRIPOJITVE ORGANIZACIJE MONTER DRAVOGRAD (V NADALJEVANJU DO MONTER) K DELOVNI ORGANIZACIJI ŽELEZARNA JESENICE (V NADALJEVANJU DO ŽELEZARNA)

ka. Ob 288 milijonih din amortizacije je formirala se 73 milijonov din ostanka dohodka.

Proizvodni in finančni rezultati, doseženi v 1974. letu, so tako ugodni, da ima Železarna s svojo strukturo lastnih sredstev in dolgoročnih kreditov solidno osnovno za razširjeno reprodukcijo na osnovni programi, ki je v teku uresničevanja.

KRATEK OPIS PROGRAMA RAZVOJA OBEH DO

V elaboratu je obširnejše opisana razvojna usmeritev obeh delovnih organizacij.

DO Železarna se zlasti razvija na področju hladno valjane in ostale pločevine, vlečene žice, hladno oblikovanih profilov ter nekaterih finalnih proizvodov. Zaradi tega je zainteresirana za razvoj predelave imenovanih osnovnih izdelkov.

Dō Monter naj bi se v skladu s tem razvijala v izdelavo in montažo regalnih skladišč, lahkih industrijskih hal in zvarjencev. V proizvodnji static nosilcev se ne programira povečanje. Ob tem se predvideva precej možna rast števila zaposlenih, glede na naravno zaledje delovne sile (od sedanjih 200 na 375 v letu 1980).

Najbolj pomembna izdelka v programu DO Monter bi v naslednjih letih bila:

— izdelava in montaža regalnih skladišč, ki se bo predvidoma razvila od 500 ton v 1974. letu na 1.700 ton v 1980. letu.

— proizvodnja raznih zvarjencev, ki se bo predvidoma razvijala od 500 ton v 1974. letu na 6.000 ton v 1980. letu.

Da se doseže programirana proizvodnja, bo potrebno do 1980. leta vložiti 71 milijonov din za razne investicije, od tega je možno računati na 62 milijonov din lastnih sredstev, ostalo bi moral zagotoviti v obliki kreditov.

Vsekakor je potrebno poudariti in opozoriti, da so v programu razvoja možne spremembe v skladu z bodočimi analizami in doganjaji na osnovi nadaljnji tržnih prilik in raziskav. Spremembe so dovoljene samo, če zagotavljajo boljše rezultate kot so prikazani v naslednjem poglavju.

KRATEK PREGLED DOLGOROČNIH PROIZVODNIH IN EKONOMSKIH REZULTATOV

Iz priloženih tabel je mogoče na kratko pregledati vse najbolj pomembne proizvodne in ekonomske rezultate razvoja bodoče TOZD Monter.

Izračunani rezultati se lahko strnejo v naslednje ugotovitve: Bilanca uspeha izkazuje vsakotenj posrah celotnega dohodka. V letu 1975 se predvideva največji dvig in to za 52 %, v ostalih letih pa se ustali na 14–17 % posrah.

Stroški porabljenih sredstev za ustvarjanje tega dohodka narastejo v prvem letu za 54 %, v ostalih pa za okrog 14 %, tako da znaša posrah dohodka podjetja v prvem letu 46 %, v naslednjih pa od 20–25 %. Dohodek se od leta 1974 do leta 1980 poveča 3,7-krat, ostanek dohodka pa 4,8-krat.

Gotovinski tok, ki vsebuje vse možne vire za kritje potrebnih sredstev, izkazuje, kljub sorazmerno visokemu dohodu in prostemu delu poslovnega sklada, v vseh letih od 1975–1978 manjko sredstev za planirana predvidevanja, oz. porast proizvodnje. Ta porast zahteva tudi povečanje potrebnih obratnih sredstev. Organizacija bo predvidoma uspela pokriti manjko virov iz predhodnih let šele v letu 1980.

Isti primanjkljaj sredstev izkazuje tudi bilanca stanja. Njena vrednost aktive sicer naraste od 47,7 milijona din v letu 1974 na 157,5 milijona din v letu 1980, kar pomeni 330 %, vendar bo v letu 1975–1979 primanjkovalo virov na strani pasive.

ZAKLJUČKI NA OSNOVI DOBLJENIH REZULTATOV

V sodelovanju z ŽJ, bi bila na osnovi postavljenih tehničnih predpostavk, Monterju Dravograd dana možnost močnega povečanja in tudi preusmeritev proizvodnje. Predvidevanja so zelo optimistična. Ovrednotenje teh predvidevanj izkazuje, da bo imela TOZD Monter Dravograd možnost povečanja dohodka, skladov in tudi investiranja, vendar pod pogojem, da si za to pri tem zagotovi tudi manjkače vire, ki so ji potrebni za kritje finančnih potreb. Te vire lahko le delno krije s kratkoročnimi krediti in avansi, potrebo pa bo, da si zagotovi kvalitetne vire v obliki dolgoročnih virov.

MEDSEBOJNE PRAVICE IN OBVEZNOSTI

— Novo organizirana TOZD Monter bo obdržala vsa sredstva, ki jih je imela ob dnevu pripojitve k DO Železarna. TOZD Monter bo poslovala z drugimi TOZD v DO Železarna na podlagi tržnih odn. dogovorjenih cen, imela bo svoj žiro račun in sestavljala svoje periodične račune in svoj zaključni račun.

— TOZD Monter je soglasna, da bo skupaj z drugimi TOZD

— TOZD Železarne bodo odgovarjale za TOZD Monter
prav tako omejeno subsidiarno do višine vloženih sredstev vsake
posamezne TOZD.

— TOZD Monter bo sklenila z delovno skupnostjo skupnih
služb v Železarni poseben samoupravni sporazum, kjer se bodo
določile zadeve, ki jih bodo opravljale skupne službe za TOZD ter
način povračila za opravljene storitve.

— TOZD Monter bo prilagodila svojo samoupravno struk-
turo TOZD v Železarni ter po opravljeni pripajitvi uskladila

svoje splošne akte s samoupravnim sporazumom o združitvi in
drugimi akti v DO Železarna.

— Končno k elaboratu se prilaga predlog obeh sklepov
o pripajitvi DO Monter k DO Železarna, ki ga morata sprejeti
obe delovne organizacije.

— Z dnem, ko delavci obeh DO, v skladu z zakonom sprej-
mejo sklep o pripajitvi, je postopek končan in sledi predlog vpisa
pripajitve v sodni register.

BILANCA USPEHA

	v 000 din							
	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	Indeks 1980:1976
1. ZUNANJA REALIZACIJA	67.366	106.087	122.023	143.690	167.866	196.056	224.233	183
2. NOTRANJA REALIZACIJA	1.741	1.900	2.500	2.800	2.700	3.200	3.400	
3. REAL. MAT. IN ODPADKOV	1.085	1.290	1.265	1.300	1.300	1.300	1.300	
4. OSTALI DOHODKI	2.521	1.000	1.000	800	800	800	800	
5. CELOTNI DOHODEK (1 do 4)	72.713	110.277	126.788	148.590	172.666	201.356	229.733	183
6. STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	42.292	71.751	81.970	93.643	107.006	121.749	135.689	166
7. OSTALI MATERIALNI STROŠKI	4.119	3.881	4.426	5.049	5.762	6.544	7.250	
8. AMORTIZACIJA	1.576	2.497	3.344	4.357	5.451	6.295	7.308	
9. NABAVNA VRED. REAL. MATERIALA	888	900	900	900	900	900	900	
10. IZREDNI IZDATKI	2.481	690	960	760	760	760	760	
11. RAZLIKA V ZALOGAH	553	—	—	—	—	—	—	
12. PORABLJENA SREDSTVA (6 do 11)	51.909	79.989	91.600	104.709	119.879	136.248	151.907	
13. DOHODEK (12 – 5)	20.804	30.288	35.188	43.881	52.787	65.108	77.826	221
14. POGOBOBENE OBVEZNOSTI	1.152	1.242	1.544	1.916	2.325	2.703	3.115	
15. ZAKONSKE OBVEZNOSTI	2.687	4.745	6.437	8.177	10.115	12.692	15.762	
16. OSOBNI DOHODEK	10.878	14.889	17.177	19.867	22.931	26.485	30.582	
17. OSTALI OSOBNI PREJEMKI	293	358	433	487	549	619	699	
18. SKUPAJ (14 do 17)	15.000	21.234	25.591	30.447	35.920	42.499	50.158	
19. OSTANEK DOHODKA (13 – 18)	5.794	9.054	9.597	13.434	16.867	22.609	27.668	288
POSLOVNI SKLAD	4.500	6.741	7.053	10.440	13.378	18.509	22.895	324
— prosti del	3.745	5.593	5.659	8.766	11.328	15.903	19.574	
— posojilo za nerazvite	485	696	914	1.002	1.207	1.476	1.938	
— skupne rezerve	270	452	480	672	843	1.130	1.383	
REZERVNI SKLAD	418	606	704	878	1.056	1.302	1.557	
SKLAD SKUPNE PORABE	493	1.600	1.840	2.166	2.433	2.798	3.216	
ZA DRUŽBENE SLUŽBE	107	107	—	—	—	—	—	
OSTANEK OD	275	—	—	—	—	—	—	

PLANIRANA PROIZVODNJA PO LETIH

Besedilo	Enota	1975	1976	1977	1978	1979	1980
Static nosilci	t	2.900	3.350	3.350	3.350	3.350	3.350
Legalna skladišča	t	1.000	1.200	1.400	1.600	1.700	1.700
Industrijske hale	t	1.700	1.500	1.450	1.450	1.450	1.450
Razni zavarjenici	t	600	1.080	2.000	3.000	4.350	6.000
Skupaj:	t	6.200	7.130	8.200	9.400	10.850	12.500
Indeks po letih		100	115	115	115	115	115
Indeks po stal. osn.		100	115	132	152	175	202
Storitve po urah							
JEKLO	ur	11.000	12.100	13.300	14.600	16.000	17.600
IZOKL	ur	2.000	2.200	2.400	2.600	2.800	3.000
Skupaj:	ur	13.000	14.300	15.700	17.200	18.800	20.600
Indeks po letih		100	110	110	110	110	110
Indeks po stal. osn.		100	110	121	132	145	159
Proizvodnja IZOKL	m ²	107.970	120.925	135.435	151.687	166.855	166.855
Indeks po letih		100	112	112	112	112	100
Indeks na stal. osn.		100	112	126	141	155	155

— TOZD Železarne bodo odgovarjale za TOZD Monter
prav tako omejeno subsidiarno do višine vloženih sredstev vsake
posamezne TOZD.

— TOZD Monter bo sklenila z delovno skupnostjo skupnih
služb v Železarni poseben samoupravni sporazum, kjer se bodo
določile zadeve, ki jih bodo opravljale skupne službe za TOZD ter
način povračila za opravljene storitve.

— TOZD Monter bo prilagodila svojo samoupravno struk-
turo TOZD v Železarni ter po opravljeni pripajitvi uskladila

la še 73 milijonov din ostanka dohodka. Proizvodni in finančni
rezultati doseženi v letu 1974 so tako ugodni, da ima DO Žele-
zarna s svojo strukturo lastnih sredstev in dolgoročnih kreditov
solidno osovo za razširjeno reprodukcijo.

KRATEK OPIS PROGRAMA RAZVOJA

— V elaboratu je obširnejše opisana razvojna usmeritev
obeh delovnih organizacij. DO Železarna se zlasti razvija na
področju hladno valjane in ostale pločevine ter hladno obliko-
vanih profilov. Zaradi tega je zainteresirana za razvoj predelave
ravnov v teh izdelkih.

— DO Kovinoservis naj bi se v skladu s tem razvijal v izde-
lava in montažo lahkih konstrukcij (jambori in TV stebri,
jeklene konstrukcije ipd.). Nadalje v obdelavo elementov
konstrukcij in naprav za gradbeništvo (opaž) ter brusilniki za
kosičnice.

— Pri tem ni predvidena rast števila zaposlenih (sedaj 85
zaposlenih) temveč določena spremembu kvalifikacijske struk-
ture.

— Glavni proizvod Kovinoservisa naj bi v naslednjih letih
postal kovinski opaž za gradbeništvo, ki naj bi postopoma zavze-
mal vse večji obseg odvisno od tržnih prilik in potreb gradbeni-
štva. Končna količina bo 6200 kv. metrov kovinskih opažev.

— Pri projektni dohodnikov za kosičnice bi se proizvodnja
povečala do 5.000 kosov.

— Ostala proizvodnja bi postopoma s porastom opažev in
brusilnikov upadel.

— Da se doseže programirana proizvodnja bo potrebljeno do
leta 1980 vložiti 4.7 mil. din za razne investicije.

— Vsekakor je potrebno poučariti in opozoriti, da so v pro-
gramu razvoja možne spremembe v skladu z bodočimi analizami
in spoznanji na osnovi dodatnih tržnih prilik in raziskav. To
dovoljuje sestavo kadri in strojnega parka. Spremembe so do-
pustne samo, če zagotavljajo boljše rezultate, kot so prikazani v
naslednjem poglavju.

KRATEK PREGLED DOLGOROČNIH PROIZVODNIH IN EKONOMSKIH REZULTATOV

Iz priloženih tabel je možno na kratko pregledati vse najbolj
pomembne proizvode in ekonomske rezultate razvoja bodoče
TOZD Kovinoservis.

Izračunani rezultati se lahko streljejo v naslednje, ugotovitve:

— Bilanca uspeha prikazuje vsakoletno rast celotnega
dohodka. Stroški materiala in storitev se celo zmanjšujejo in to
zaradi upadanja stroškov proizvodnih in neproizvodnih storitev,
ki bodo zaradi spremenjenega predmeta poslovanja postopoma
skoraj v celoti odpadle. Amortizacija je izračunana na najvišjo,
še ne obdavčeno višino.

— Ostanek dohodka bo predvidoma v letu 1975, 1976, 1977
dosegel precejšnji porast, nato pa se bo ustalil.

— Dosežen bo tudi ustrezni prosti del poslovnega sklada, ki
bo služil za delno kritje obratnih sredstev.

— Gotovinski tok po letih kaže, da se za leto 1975, 1976 in
1977 predvideva višja poraba sredstev, kot pa je za to zagotov-
ljenih virov. Kumulativni manjši gotovine se prenese tudi v letu
1978 in več v letu 1979 nastopi višek gotovine.

— Manjši oz. višek gotovine se odraža tudi v bilanci stanja.
Vrednosti aktive in pasive sicer v prečasniji meri naraščata in to
zaradi poviševanja vrednosti osnovnih sredstev in poslovnega
sklada, vendar se v letu 1975–1978 pojavljajo manjkajoča sred-
stva, od leta 1979–1980 pa nastopi že višek gotovine.

— Zaključki na osnovi dobljenih rezultatov so, da je pri
skupnem sodelovanju DO Kovinoservis in DO Železarna
predvidoma dana možnost, da DO Kovinoservis poveča oz. iz-
boljša svojo proizvodnjo in si zagotovi pozitivno bilanco uspeha,
da pa mu v prvih letih primanjkuje solidnih, predvsem dolgoroč-
nih virov, s katerimi bi krije svoje potrebe po povečanih obratnih
sredstvih in novih investicijah. Potrebno bo torej zagotoviti te
vire ali s strani banke, občinske rezerve ali DO Železarde.

MEDSEBOJNE PRVICE IN OBVEZNOSTI

MLADI O SEBI, SVOJIH PROBLEMIH, NALOGAH IN PERSPEKTIVAH

KONFERENCA OO ZSMS GIMNAZIJE

Minuli četrtek je bila na jeseniški gimnaziji letosnja prva konferenca OO ZSMS, katere se je udeležilo okrog sto mladincov in članov ZSMS. Uvodni govor na sestanku je imel Goran Dražić, lanskoletni predsednik OO ZSMS. Poročal je o delovanju te organizacije v preteklem letu in se dotaknil nekaterih pomanjkljivosti in napak, katere naj bi v tem letu odpravili.

Po uvodnem govoru je delovno predsedstvo, ki je konferenco vodilo, predložilo odprto kandidatno listo. Mladinci pa so potem izvolili predsednika in predsedstvo. Novi predsednik je Zora Ščavnčar, v predsedstvu pa so predsedniki petih komisij, ki naj bi s svojim delovanjem pritegnile k sodelovanju čim več mladincov. Te komisije so: komisija za izobraževanje, komisija za idejnopolitično delo, komisija za informiranje, komisija za kulturo in komisija za šport. Domenili so se tudi o delovanju in nalogah teh komisij.

Naloga komisije za izobraževanje, ki jo bosta vodili Milijka Cvetković in Katja Žmitek, je organiziranje raznih predavanj in razgovorov v okviru razredne skupnosti ali gimnazije kot celote. Komisija za

idejnopolitično delo, ki jo bosta vodila Miran Oštir in Alenka Kralj, bo prav tako organizirala razna predavanja z idejnopolitično vsebinou. Delovala pa bi pod pokroviteljstvom OK ZSMS Jesenice.

Komisija za informiranje, katere predsednik je Simona Zupan, bo izdajala šolsko glasilo Vizije, obješalo pa bo tudi Širok javnost o dogajanju na šoli.

Komisija za kulturo, ki jo bosta vodila Milan Hribar in Veronika Osredkar, bo prirejala kulturne in glasbene večere. Ob pomoč mentorjev pa bo pripravljala tudi šolske solame na Jesenicah.

Komisija za šport, ki bo delovala pod vodstvom Miletja Cvetkovića in Milice Antik, bo prirejala športna tekmovanja znotraj gimnazije in razna medšolska srečanja. Sodelovali bi tudi z drugimi srednjimi šolami na Jesenicah.

Vse komisije se bodo ločeno sestale že ta teden. Na sestankih se bodo domenili o nadalnjem delu oziroma bolj konkretnih programih dela. Radi bi se povezali tudi z drugimi OO ZSMS na Jesenicah in v Širi okolici, predvsem pa bi radi dosegli telesnejše sodelovanje s člani profesorskega zbora. Miša

braš. Tone Džuričič in Krstana Gičeva. V nadzornem odboru so Stanislav Cokan, Mehmed Trako in Ljubica Dobršč. Referent za šport in kulturo pa je Idris Našić. Poleg tega imajo člani OO ZSMS svoje delegate tudi v konferenci sindikata v obratu in v samoupravnih organih.

TEHNIČNA AKTIVNOST UČENCEV OSNOVNE ŠOLE PREŽIHOV VORANC

V letosnjem šolskem letu bodo lahko učenci izbirali med dejavnostmi v naslednjih tehničnih krožkih, ki bodo delovali pod pokroviteljstvom ljudske tehnike: letalski krožek, modelarski krožek, krožek za izdelavo modelov čolnov, maketarski in izdelava avtomobilskih modelov ter foto krožek.

Za vse krožke je veliko zanimanje. Problem pa je v tem, da je prostor, ki je na voljo za tehnične dejavnosti prostorsk zelo utesnjeno. Imajo namreč samo en prostor, v katerem se odvija obvezen tehnični pouk za vse razrede od 5. do 8. razreda ter vse krožke. Problem pa je tudi v tem, da vse krožke in redni pouk ne more uspešno voditi samo en učitelj, druge pomoči pa nimajo. Zato je vprašanje, če bo mogoče ustreči v celoti vsem učencem, ki se zanimajo za tehnične dejavnosti.

Mladi tehnični bodo dobili materialno in finančno pomoč od občinskega odbora ljudske tehnike in od šole.

Ljubitelji tehnične dejavnosti bodo imeli možnost naučiti se fotografirati, izdelovati modele in makete. To pa je velikega pomena za vsakega učencev v izobraževanju in usposabljanju za bodoči poklic, kakor tudi v pogledu potreb ljudske obrambe.

Novak J.

KRATKE VESTI

V OO ZSMS v Železarni se je začela javna razprava o osnutku poslovnika koordinacijskega sveta ZSMS in osnutku poslovnika za delo osnovnih organizacij ZSMS. Prvi so o teh dokumentih razpravljali mladi v elektrodremnem obratu. Med drugim so na sestanku zadolžili predsednika in sekretarja, da do naslednje seje pripravita okvirni program dela za naslednje mandatno obdobje, nakar ga bodo pregledali in dopolnili ostali člani OO ZSMS.

Člani predsedstva občinske konference mladih v izobraževanju so na zadnji seji govorili o pripravah na konferenco, o kadrovskih spremembah v predsedstvu ter o pripravi vzorčnih programov za delo OO ZSMS na šolah.

Občinska konferenca klubov OZN je pripravila posvet z mentorji klubov OZN. Pogovorili so se o sodelovanju med klubovi, o bolj koordiniranem delu občinske konference klubov OZN ter o ostalih aktualnih nalagah.

Pri OK ZSMS se je formiral nov odbor za statutarna vprašanja in pritožbe. Na prvem sestanku so se dogovorili, da do naslednjega sestanka pripravijo poslovnik za delo odbora in okvirni delovni program.

Komisija za idejnopolitično delo in kulturo pri OK ZSMS pripravlja do konca leta tri seminarje in sicer o družbenem planiranju, o splošnem ljudskem odporu in o klubski dejavnosti v krajevnih skupnostih. J.

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje ...

Tito

2

DRUŽBENA SAMOZAŠČITA — MOBILIZATOR VSEH AKTIVNOSTI V SKLOPU KRAJEVNE SKUPNOSTI

Povsod, pa tudi na Jesenicah, odbori za SLO uspešno delajo. Nekje bolj uspešno, druge z večjimi začetnimi težavami. In povsod se zaenkrat še ukvarjajo z vprašanjem kako priti do večjih finančnih sredstev, ki bi jih uporabili za kompletiranje svoje dejavnosti.

Določila in zakonske besede statutov o družbeni samozaščiti žive med nami. Akcije in dejanja zaenkrat to potrejujejo.

Z namenom, da bi se delavec v združenem delu, občani in krajanji v krajevnih skupnostih seznanili podrobnejše z nekaterimi dolžnostmi in pravicami o DRUŽBENI SAMOZAŠČITI posredujejo o osnovni model dogovora o tej dejavnosti. Ta dogovor ni trdno pravilo, temveč informacija, ki naj se prilagaja posebnostim kraja in družbenega okolja. Je pa v njem že razmeroma dovolj trdna osnova za podpis zainteresiranih organizacij združenega dela.

A) Delovni ljudje in občani, bodo preprečevali vse dejavnosti, ki ogrožajo ustavno ureditev, ozemeljsko nedotakljivost, neodvisnost in obrambno sposobnost države, ki razbijajo bratstvo in enotnost narodov in narodnosti.

B) Družbeni samozaščita pomeni tudi varstvo ustavnega reda, kar je v pristojnosti občanov, interesnih skupnosti in družbenopolitičnih dejavnikov.

C) Naša družba se mora čim bolje zavarovati pred vsemi oblikami sovražnikov dejavnosti, kriminalov in gospodarskimi malverzatorji.

Krajevne skupnosti imajo se holj razvijano dejavnost. Na svojem območju skrbijo za preprečevanje sovražne dejavnosti. Ko sprejemajo letni program, morajo vnesti vse oblike dejavnosti s tega področja. Skrbijo za izobraževanje in obveščanje občanov o teh vprašanjih. Enkrat letno obravnavajo problematiko javne varnosti, dalje varnosti prometa in morebitnem delovanju nam sovražne propagande na svojem območju. Sodelovanje z organi varnosti (milice) naj bo njihova stalna oblika. Obvezno morajo spremljati pojave čezmernega bogatstva in kršitve socialistične morale.

Krajevne skupnosti še že v miru pripravljajo na morebitne vojne razmere. Skratka, oblike so vsestranske od obravnavanja splošne nevarnosti elementarnih nesreč do morebitnih premikov sovražnikovih diverzantov in organiziranja uspešnega odpora. Oblike delovanja pa bodo uspešne, če bo vsak posameznik točno obveščen in resnično predan pridolgovati naše revolucije.

V organizacijah združenega dela (podjetje, trgovina in ostala obrtna dejavnosti) so oblike delovanja še bolj podrobno določene:

- odpravljati negativne pojave ter borba za zakonitost dela
- utrjevati samoupravni socialistični red
- s pravilnikom določiti kaj predstavlja poslovno tajnost in kdo je odgovoren za dajanje teh podatkov,
- s splošnim aktom določiti osebne in skupno odgovornost.

Skratka nalog je ogromno in kaj pravzaprav izhaja iz tega? Vsak občan, delavec mora biti nenehno buden, kaj se dogaja okrog njega. Kar je družbi nevarno in škodljivo mora prijaviti ustrezenemu organu. Le na ta način bo dogovor uspešen. Točneje po členih, kaj in kako naj ukrepamo, da v miru in v primeru vojne – izdelava praviloma vsake organizacije posebej. Tak dogovor se le v malenkostih razlikuje npr. od dogovora organizacije združenega dela (podjetje) v primerjavi z dogovorom občinske skupščine. Obema je in bo skupna krepitev in razvoj družbenih samozaščite. Razlika nastopa v pristojnosti posameznih organizacij in skupnosti.

V vsaki organizaciji je imenovan odbor za samozaščito, ki bo spremljal uresničevanje tega dogovora. Torej nalogu odbora je sponzorjati, usmerjati in pomagati pri izvajaju v našo vsakdanjo prakso.

SAMOZAŠČITA – NAJBOLJŠA POMOČ

Če na kratko povzamemo, je civilna zaščita tista organizacija, ki ob naravnih nesrečah (potresi, vojne, požari, poplave) skrbi za reševanje ljudi. Civilna zaščita po mednarodnih konvencijah ni zaščitena organizacija. V primeru vojne bi se umaknila v ilegalno in začela delovati v obliki SAMOZAŠČITE. Napadalec službe CIVILNE ZAŠČITE zagotovo ne bi dovolil. Zato bi pomoč začela delovati v obliki samozaščite. Tej pa moramo posvetiti posebno pozornost na vseh ravneh. Seveda pa je to SAMOZAŠČITO treba razlikovati od DRUŽBENE SAMOZAŠČITE. V resnicu sta to dve povsem različni dejavnosti.

DRUŽBENA SAMOZAŠČITA je uperjena proti vsem mogočim in nemogočim družbenim sovražnikom in pojavorom.

SAMOZAŠČITA v okviru civilne zaščite pa je pomoč samemu sebi in sosedu v nesreči.

V tem je vsa razlika!

Vse to je del naših obrambnih priprav in zaslubi mesto v našem listu. In na vse to moramo opozarjati ter akcije primerno vrednotiti.

— — —

(Nadaljevanje prihodnjih)

mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja —

Zapiski iz obdobja Neodvisne delavske partije Jugoslavije na Jesenicah

Spomini prve generacije jeseniških komunistov

65

»Dol deset ministrov-kapitalistov!«, »Vso oblast sovjetoval!«, kar je pomenilo popoln polom menjševikov in eserov ter polom začasne vlade v takratnem glavnem mestu Rusije – v Petrogradu, vendar jo to ni izmodrilo, marveč je naslanjajoča se na podporo, ki jo je dobitila na I. kongresu sovjetov, nadaljevala imperialistično politiko in prav na ta dan, dne 1. julija 1917, izpoljujoč voljo angleških in francoskih imperialistov, pognala rusko vojsko na fronti v novo ofenzivo proti central-

nim imperialističnim silam – Nemčiji in Avstro-Ogrski in v tej ofenzivi videla edino možnost, da zaduši revolucijo v upanju, da bo, če ofenziva ne uspe, lahko buržoazija prevzema v svoje roke vso oblast, odrinila od le-te sovjete in zatrla boljševike in boljševiško revolucionarno gibanje, v primeru pa, da bi ofenziva na fronti doživel poraz, zavila kričivo nanj prav tako na boljševike ter jih okrivila za razkoj armade:

– o Leninu in boljševikih, ki so uganili namene začasne vlade z ofenzivo, ki se je začela 1. julija 1917 z udarcem proti Lvovu in imela spočetka uspeh s probejem avstrijske fronte, z zajetjem mnogih avstro-ogrskih ujetnikov in velikim vojnim plenom, vendar je bil ta uspeh samo trenuten, saj je poraženim avstrijskim armadami prihelata na pomoč mnogo bolje oborožene nemške vojski in prisilila rusko vojsko, da je zapustila Bukovino in del Vzhodne Galicije, to se pravi, doživelja je poraz, saj so bili ruski vojaki utrujeni in že od vsega začetka videle nesmisel v ofenzivi, v katero so jih vrgli generali kljub pomanjkanju municije in topništva, obenem pa so kakor ljudstvo Rusije čutili, da jih je začasna vlada, ki je obljubljala mir, prevara in da namerava nadaljevati imperialistično vojno, mimo tega

pa se je pokazalo tudi to, da se Vseruski centralni izvršni komite sovjetov in Petrograjski sovjet nista hotela ali nista mogla postaviti po robu ravnjanju začasne vlade in sta sama capljala za njio na repku, kakor so ugotavljali boljševiki, pa tudi petrograjski delavci in vojaki, v katerih je vedno bolj prekipeval revolucionarno ogertonje in se 16. julija 1917 razili v množične demonstracije z zahtevo, naj se odvzame oblast začasni vladi in preide v roke sovjetov:

– o Leninu in boljševikih, ki so bili na čelu teh demonstracij, vendar v tem času še vedno proti oboroženi akciji za prevzem oblasti, ker so menili, da revolucionarna kriza za tako akcijo se ni dozorela, da armada in množice v podeželju še niso pripravljene podprteti oboroženo vstajo v glavnem mestu, ta pa bi presegel in nepripravljena lahko le olajšala kontrarevoluciju razbiti boljševiško avantgarde revolucije in – prav zato, ker ogertonje množic v glavnem mestu ni bilo moč odvrniti od demonstracije, so se boljševiki postavili na njeno čelo, da bi jo spremnili v mire in organizirani protest pred sedežem Petrograjskega sovjeta in Vseruskega centralnega izvršnega komiteja sovjetov.

(se nadaljuje)

«Smo za nas na popolnoma neznanem terenu, zato moramo biti skrajno previdni.» je spotoma opozarjal komandir Biček.

Iz bukovega gozda smo zašli v gozd mešanih bukev in smrek. Vrhovi Kamniških planin na vzhodu so dobivali komaj rdečo barvo, ki je vse bolj prhajala v svetlo barvo, dokler se med rdečo ni pomešala tudi rumena, kar je naznajalo pričetek novega dne. Kljub našemu nezavdljivemu položaju nas je zarja privlačila s svojo lepoto. S prihajočim dnevom so se tudi nam vracača moči. Z močmi se vrača tudi želja po zmagi, vrača se želja po življenju. Zopet smo tisto, kar smo bili včeraj in kar bomo jutri.

Nimamo več dosti časa. Pravkar smo prišli na mokra tla, trava nam je rosila čevlje. Vendar le voda, morda je kakšen izvir v bližini. Oziram se, nikjer žuborenja vode, nikjer studenca. Poleg smo v roso travo in iz bilk sesali roso, zemlja nas je napajala. Koliko je to trajalo ne vem. Grla so se ovlazila in bilo nam je lažje. Samo nekaj kapljic rose je poživel naša telesa, ki so še malo preje bila kot ohlapne vreče. Nihče od nas ni pozal območja, kjer smo se sedaj nahajali, vsem je bil teren tuj.

»Dovolj, tovariši, gremo!« se je oglasil komandir.

Težko smo se zapustili osvežajočo travo, ki nam je s svojo roso vrnila voljo in življenje. Počasi smo se postavili v kolono. Pogled je v zori že prodiral mnogo dlje, tako da smo na dober lučaj lahko razpoznavali predmete in jih med seboj ločevali. »Pohititi moramo!« je spodbujal komandir.

Spustili smo se v prvo goščavo in poskiali primeren prostor, kjer je bilo drejje in grmovje najgosteje. Pozneje, ko smo se orientirali, smo ugotovili, da smo nad Črnim vrhom, da je pod nami vas Novaki in malo dalje Cerkno polno italijanskih vojakov. Dobro in udobno smo si pripravili ležišča, saj bomo moralis ves dan prebiti tukaj, da nas Italijani ne odkrijejo. Če se bomo moralis umikati, se lahko samozopet v Blegoš, naravnost pred cevi nemških zased. Danes bodo gotovo pretresli vsa območja. Gotovo bodo našli naše nočnošnje sledi, saj jih nismo mogli izbrisati v taki temi in napetosti, v kakšni smo bili. Pretnili bodo vse grape, potoke in pobocja. Iz našega skrivališča smo videli ravno vrh Blegoša. Ko se je posem zdanih smo videli, da grupa ljudi nekaj dela in postavlja na vrhu. Ugibali smo ali ukopavajo minometale ali celo topove. Biček je opazoval njihovo početje z daljnogledom. Hajka se torej nadaljuje. Naša predvidevanja ali ugibanja so se uresničila. Nemci so se sinoči povlekli nižje in zjutraj zopet nadaljujejo svojo ofenzivo. V naših želodcih je začela presti mrežo glad. Nekdo je predlagal Bičku, da bi pogledli meso, ki ga nosimo s seboj v nahrbtniku, ker se bo sicer v avgustovski vročini pokvarilo.

»Seveda če ni že pokvarjeno, saj je že dva dni v nahrbnikih.« je dovolil Biček.

Nemalo smo bili iznenadeni, ko smo razvezali nahrbnike in razvili papir, v katerega smo zavili vsak svoj kos mesa. Grozdi belih jajcev so viseli, ne samo na mesu, temveč celo na papirju. Vse razpake v mesu, posebno ob kosteh, so bile polne te bele nesnage.

Obveščevalec

»Bolje je, da smo lačni, kot pa da vsi zholimo, meso bomo zmetali proč.« je odločil komandir, »če zholimo, bo zmanjšana naša odpornost. Lako bomo že nekako potolažili, če preje ne pa na Ponikvah ali na Sentviški gori. Tam poznam nekaj sosedov še izpred vojne, ko sem emigriral. Vem, da so sovražniki fašizma, radi nam bodo postregli.«

Ceprav neradi, smo se sprljaznili s domo ves dan brez hrane. Kuhar je takoj pobral vse meso in ga zagrebel v listje.

Po naših glavah pa so nam že rojile druge misli: ali bodo Nemci krenili na to stran meje, ali morda zahtevali pomoč od Italijanov, da zasejajo blegoške bregove na zahodni strani. To jim ne bo težko narediti, saj jih je v Cerknem dovolj, lahko pa iz Baške grape in Tolminskega hitro z avtomobilni navozijo skupaj toliko vojaštva, da bo vse zeleno. Tedaj bo tudi nam slaba predla.

Ko smo konaj potegli, nas je stržar opozoril, da nekaj sliši na stezi pod nami in da prihaja vedno bliže.

Komandir je ukazal strogo pripravljenost. Dokler se ne prepričamo kaj je, ne smemo zapustiti svojega skrivališča. Biti pa moramo pripravljeni na hitri umik, ali nenaden napad na sovražnika in takojšen umik proti Davči, da do noči nekako pridevo iz nevarne Blegoške zone. To se nam tudi lahko posreči, če se nam le uspe odlepiti od Blegoša. Predno bi se oni zavedali, da smo jim ušli, bomo mi že daleč proč. Tam se bomo uspeli nekako skruti, saj je dovolj grap, kjer nas za tako kratek čas, ki nam je potreben, nihče ne bo nasel.

Biček je odšel k stražarju. Oba sta napeto prisluškovala lomastenju, ki se je vse bolj silšalo in bližalo po konjavi steni proti stražarju. Komandir je pokazal stražarju kje naj se skrije in mu dal navodila kako naj ukrepa. Sam se je umaknil nekaj korakov nazaj in se skril v grmovje. Po hoji sta oba vedela, da se približuje samo en človek. Naj bo kdoroki, oba ga bosta že ugnala.

Kmalu se je skozi šibje pokazal črn klobuk, takoj za njim obraz, in nato je neznan človek razgrnil veje, ki so mu zapirala prehod. Pred nami je bil kmečko oblečen neznanec.

(se nadaljuje)

PEŠ Z JESENIC ČEZ TRIGLAV NA MORJE

1

Vse skupaj se je pričelo neko deževno aprilsko nedeljo zvečer, ko se je našt starla klapa peljala z vlastom proti Ljubljani, kjer čez leto tudi malce študiramo. Ne spomnjam se več, kdo je predlagal, naj bi šli peš na morje, vem le to, da smo predlog, ki je bil izrečen bolj za šalo kot pa zares, v hipu vsi z navdušenjem sprejeli in se kar takoj odločili, da se odpravimo na pot. Preskočimo sedaj tri dolge mesece, natrapne z izpit in se ustavimo pred zgodovinskim dnem, to je petekom, 18. julija 1975, ko smo se ob enih popularnih podpalni na pot.

Olika zahteva, pa tudi čas je že, da se najprej vsi skupaj po vrsti predstavimo; najprej seveda naše dame, ki smo jih po domačem rekel kar šepe (na žalost so bile le tri): Mija, ki je skrbela za naše žulje in sploh za vse podobne neprjetne stvari, Erna – ta nas je zapustila, vendar ne po svoji krividi (višja sila pač), še preden smo prisopihali do morja, in Ždenka, ki je skrbela za blagostanje naših želodcev. Sledi še pet neustrašenih in sploh... herojev: Matjaž – prva piščalka na našem pohodu, Štef – naš prvi nosač (rad ima nameč težak nahrbnik), Ivo, ki je skrbel za našo moralno (bojno seveda), Miro, ki je vso pot proučeval vpliv popolnoma ožuženih nog na počutje trmastih študentov, in pisek teh vrstic (Bojan), ki se je trudil, da se nismo izgubili več kot trikrat na dan.

PETEK (in to ta črn), 18. julija:

Ura je pol enih, to je čas, ko bi morali po dogovoru na pot. Vsi smo že skoraj zbrani, manjka jih samo še pet! Tudi teh ni treba dolgo čakati (sam pol ure) in ob enih se že poženemo v neznano. Hoditi pričemo z velikim elanom in navdušenjem, tako da težkih nahrbnikov sploh ne čutimo. Toda kdo bi si mislil, da je do Hrušice peš tako daleč in da se človek tako hitro utrdi. Tako ima na Hrušici Mija že

delo – sama s svojimi žulji, Ivo pa nič ne reče, ker je vedno hladnokrvan v takih situacijah. Začetne težave nas ne prestrašijo, zato nadaljujemo pot proti Mojstrani in ko po kakšni uri hoje le zagledamo prve hiše, si privoščimo počitek in sklenem, da malce olajšamo težke nahrbnike. Zelo zanimivo je, da utrujen človek s težkim nahrbnikom noče vzeeti ničesar, kar mu drugi ponudijo, ampak vztrajno zmanjšuje svoje zaloge in jih hkrati prav prijazno ponuja drugim.

Počasi se le odpravimo proti Kotu. Ko sonce najbolj pripeka in ko ti je nahrbnik že presneto odveč, se pred nami nenadoma pojavi lep avto in nam ustavi. Fata morgana? Ne, le naši ljubi starši nam želijo olajšati začetne težave. Toda tako hitro se pa ne damo. Trmasto vztrajamo in odidemo peš naprej. Ob pol petih smo že v Kotu. Posedemo po tleh in ne meneč se za dolgo pot, ki je še pred nami, poprijemo vse zaloge deita. Vsi smo bili prepričani, da so nam pričele ure prehitete, tako hitro je bila ura pet. Hočeš, nočeš, moramo naprej.

Zdi se mi, da smo hodili celo večnost, ko smo le prišli do potočka in ga v veseljem pozdravili. Toda tu je moral biti nekaj narobe, kot bi bil potok začaran in tisti, ki je pil iz njega, mu je šlo tisti dan vse narobe. Tako je Matjaž, ki je dejal, da je važno, da smo zdravi, postal čez deset minut tako hudo bolan in je neustavljivo onesnaževal naravo ves večer. Jaz, ki sem pomislil, da je še sreča, ker imam le en nahrbnik, sem pričeli dobiti še enega. Najbolj nas je prizadel Štef. Nesrečnik je nameč pomislil:

»Dobro, da je še dan, vsaj pot vidimo,« in v hipu se je znočilo. In ko smo po enourni hoji, oziroma tipanju v temi vzdihnil, da je še dobro, ker ne dežuje, se je v hipu ulilo. Rešil nas je Ivo, ki je presneto prebrisan dejal:

»Saj danes sploh ne bomo prišli do koče!«

(Se nadaljuje)

Zdaj je bilo vsako ugibanje odveč. Skočil je nazaj v hrib, obšel strmino in se po drugi strani z zamudo približal javki kamor naj bi prismino in se tudi Filip. Ta ga je že čkal in Aleš je ugotovil, da je sam.

Aleš je gledal Filipa molče in vprašuje, da mu to ni moglo uiti. Neugoden občutek mu je začel presediti, vendar tega ni pokazal. Krotil se je in se vedel kakor navadno, potem pa je udaril kar na ravnost:

– Kaj me gledaš tako, kot bi me še nikoli ne videl?

– Tudi ti bi mene, če bi bil v moji koži. Niti pol ure ni minilo, ko so streljali name!

– A zakaj me gledaš tako, kot bi jaz imel kaj opraviti s tem?

Filip se ni ogibal pogovora.

Tudi Aleš, ki ga je nekajlik zmedlo, je usekal naravnost:

– Ti veš, da moram čez vodo!

Filip je ostromel, premaknil se pa ni. Mirno sta obsedela v podrastju.

– Aleš, to, kar si rekel, niso mačje solze.

Filip se je bal, da si bo moral obrisati potne kaplje, ki so mu silele na čelo.

– Niso!

– Kje so te napadli? je s skrbi polnim glasom vprašal Filip.

Aleš je spet tehtal soseda, ki mu sprva ni mislil povedati, kakšen sum ga razjeda. Najbrž bo zvenelo pneumeumno, da bi mu pripovedoval o kraju zasede, ki ga je nemara izbral prav Filip. Toda njegovo mirno vedenje in skrb, ki sta kazala vse drugo kot izdajalca, sta ga zadrala, da ni bil več tako oster.

– Spodaj, onkraj mostu!

– Tam se potikajo večkrat. Saj sem ti že svetoval, da se ogibam tistega kraja.

– Mar ni res?

– Prav gotovo o tem več ve še kdo drug.

– Kdo? je bil Aleš nestren.

– Golob je že eden, pa Gorski...

– Spet Golob? Kaj bi rad, da sumimo drug drugega?

– Sam si rekel, da je tako je trdil Filip. – Dobro veš, kolikor sem te že opozarjal. Preveč pozabljajoš, koliko si vreden!

Filip je govoril naravnost in brez izmikanja, da se je Aleš začel brzdati. Lahko je govoril resnico, lahko pa je tudi lagal.

– Vsi govorite »vreden«. Naj zato neham? Vredni smo le, če kaj storimo. No, kaj pa Pečar in Marinč?

– Toliko vem kot ti. Da sta zaprti in nič več. Kaj pa, če je kdo od njiju kaj zinil!

IVAN JAN

19

MRTVI NE LAŽEJO

– Nič se ne ve, a ta dva nista mogla vedeti o mojih potih.

– In Jurč pa Jesenovec? Sta prišla do vas? je izkoristil priložnost Filip.

– Sta. Skrbeti je treba za njuni družini.

– Domov naj ne hodita! Vsak večer so tam zasede. Vidiš, poročilo o aretacijah ni bilo kar tako.

Aleš je zdaj dvomil še bolj. Naj Filipa odpelje s seboj kar nocjo ali naj mu nastavi še kakšno večjo vabo! Ali naj ga takoj ubije! To bi bilo morda najbolje! Ves čas pa je pazljivo pogledoval okoli sebe. Tako kot bi tipal, če Filip ni morda koga pripeljal. Orožje je držal pripravljeno v rokah!

– Ne oziraj se in ne išči, nikogar ni! Dobro sem pregledal vsak grm, je rekel Filip, ko je prestrežal Aleševe pogleda. – Tudi moja glava je nekaj vredna!

Potem je, ne da bi dovolil Alešu kaj reči ali storiti, naglo nadaljeval:

– Tudi ne bi bil tu, če ne bi šlo za večjo stvar. Zato sem te tudi iskal. Tega, kar ti imam sporočiti danes, res ne bi hotel zaupati nikomur drugemu. Poslušaj: te dni, morda pa že jutri zjutraj, bo prišla sem kazenska ekspedicija! Policija!

– Kakšna ekspedicija? Kam? je govorčega presekal Aleš.

– Počakaj, da povem vse, potem pa sodi, se ni dal motiti Filip, ki je vedel, na kako občutljivo mesto bo zadel Aleša. – Prišli bodo policisti. Selit družine, ki imajo koga v partizanh. Morda jih bo kakih trideset. Prišel sem ti povedati zato, ker morda mislijo, da bodo vse presenetili. Kaj mislim svetovati, veš zdaj sam. Ali ne bi bilo nekaj imenitnega, če bi jih počakali in nakresali? Ljudem bi vili pogumka, ki jim ga že zmanjkuje.

Aleš se je presenečen zamislil. Kako naj ve, če je to res? Da ni past?

– Vedno nam pripraviš kaj vročega. Kako naj vem, če to drži, je rekel.

– Ne dvomi vedno o vsem. Sporočilo je prišlo iz gestapovske pisarne. Ta človek je v gostilni, in mimogrede se je zvedelo. Namenoma ali nalašč, tega ne morem presoditi, pomembno pa je, da smo zvedeli. Se ti ne zdi? Šicer pa: kdaj sem se o čem takem zmotil?

Filip je bil prepričljiv, in čeravno Alešu ni šel iz glave izdanji sestanek pri Golobu, vendar ni bilo nujno, da je to storil ravno Filip. Brez tveganja ne gre in tudi to pot ne bo šlo. Morda se bo odkrila še kakšna sled. Nato je vprašal:

– Potem nemara tudi veš, kje in kdaj bodo prišli?

Filip je bil na to že pripravljen, vendar je odgovoril dokaj nedoločeno:

– Kje, lahko samo ugibamo. Sam veš, da je s kamioni mogoče priti samo z dveh strani. Če pomsilim, da bodo šli skozi Pečevnik, ne bi bilo primernejšega kraja za napad.

Aleš je priklimal in še enkrat vprašal:

AKTUALNOSTI IZ JESENIŠKE OBČINE

SKLEPI 11. SEJE PREDSEDSTVA OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA

Na svoji 11. seji je predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Jesenice sprejelo vrsto pomembnih sklepov. Najpomembnejši so s področja prizadevanj za stabilizacijo gospodarstva v občini. Ko so preglejali poročilo o gibanju gospodarstva v občini in se seznanili s stanjem v prvem polletju leta, so člani predsedstva sklenili, da morajo o tem poročilu razpravljati vsi občinski odbori in sprejeti sklepe, ki bodo pospeševali popravljanje stanje na področjih, kjer najbolj odstopajo od začrtanih smernic. Sklenili so, da bodo nudili pomoč vsem tistim organizacijam zdržanega dela, kjer imajo največje težave.

Posebno pozornost bodo posvetili produktivnosti, delovni disciplini, zaplošovanju, vprašjanju uvoza in izvoza ter sanacijskim programom tistih delovnih organizacij, ki so jih bile zaradi prenizkega dohodka dolžne izdelati. Po posebnem programu bodo obiskali vse te organizacije zdržanega dela in se prepričali, kakšno je resnično stanje.

Sklicali bodo sejo občinskega sindikalnega sveta, na kateri bodo govorili o vprašanjih stabilizacije gospodarstva. Priporočili so vsem osnovnim organizacijam sindikata, najčim prej razpravljajo in stalno spremljajo položaj v svoji delovni organizaciji ter sprejemajo konkretno sklepe za izvajanje stabilizacijskih ukrepov.

PREDLOG ZA USKLADITEV POKOJNIN

Delegati konferenc pokojninskega in invalidskega zavarovanja v socialistični Sloveniji in tudi v jesenški občini so te dni dobili gradivo, ki obravnava stanje in predlog povečanja pokojnin. To gradivo bo obravnavano na seji republike skupnosti okrog 10. oktobra. Gradivo je dokaj obsežno, saj vsebuje predlog za razpravo o materialnem položaju upokojencev in ukrepe, ki bi jih bilo treba narediti, osnutek družbenega dogodka o uskladitvi pokojnin med letom 1975 in osnutek sklepa v zvezi s tem.

Razen tega pa vsebuje gradivo temeljna izhodišča za dejavnost skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Sloveniji in ovrednotenje njenih nalog za leto 1976 ter povzetek gradiva zveznega komiteja za delo in zaposlovanje o uskladitvi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju z ustavnimi določbami in nazadnje osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o starostnem zavarovanju kmetov.

Konferenca delegatov v občini Jesenice se bo sestala 7. oktobra in razpravljala o vsem obširnem gradivu. Predlog sklepa o uskladitvi pokojnin med letom 1975 predvideva, naj bi s 1. avgustom povečali pokojnine v poprečju za 6,5 odstotka. Uskladitev naj bi bila izvedena tako, da bi bile družinske pokojnine povečane za 4,5 odstotka in 28 dinarjev, če uživa družinsko pokojnino en sam član. Glede na število družinskih članov pa bi bil dinarski del povečane pokojnine lahko 32, 36 ali 40 dinarjev za dva, tri ali štiri in več družinskih članov. Po enakem kriteriju naj bi se povečale tudi vse druge pokojnine. Se pravi, da bi tudi vsi drugi upokojenci po tem predlogu dobili za 4,5 odstotka povečano pokojnino in dinarski del 28, 32, 36 ali 40 dinarjev glede na to, koliko družinskih članov se preživlja.

MLADOLETNIŠKO PRESTOPNIŠTVO

Kej je bilo v zadnjih letih precej razprav o mladinskom kriminalu in ker mnogokrat slišimo pavšalna mnenja o velikanskem obsegu tega pojava, smo pogledali, kako je s tem v jesenški občini. Mlađoletniki, zoper katere je uveden kazenski postopek, zaradi kazavnih dejanj, obravnavajo posebni sodniki. V postopku je obvezno sodelovanje socialne službe, prav tako pa tudi na kazenskih obravnavah. V težjih primerih izrekajo sodniki mlađoletnikom vzgojne ukrepe, najpogosteji pa so nadzorštveni ukrepi. V težjih primerih, ko je treba mlađoletnike oddati v vzgojni zavod, je to pristojnost socialnih služb.

V letu 1974 je bilo obravnavanih 69 mlađoletnikov iz jesenške občine. Od teh jih je 39 prišlo v kazenski postopek, pet pa jih je obravnaval sodnik za prekrške. Obravnavanim mlađoletnikom so bili izrečeni naslednji ukrepi:

- ukor 1
- nadzorštveni ukrep 16
- oddaja v vzgojni zavod 4
- oddaja v vzgojno poboljševalni dom 1
- mlađoletni pripor 1

Iz izrečenih ukrepov je razvidno, da mlađoletniško prestopništvo ne zavzema takšnega obsega, da bi bilo treba biti plat zvona, prav tako pa ne kaže problema podcenjevanja. Poleg štirih mlađoletnikov, ki jim je bil lani izrečen zavodski ukrep, je bilo v vzgojnih zavodih pet mlađoletnikov že prej, tako da jih je zdaj skupno devet. Tudi ni mogoče trditi, da mlađoletniško prestopništvo narašča, pač pa nekoliko oscilira, kar pomeni, da je v kakem letu družbeno škodljivih dejanj, ki jih povzroča mlađoletniki več, potem pa njih število spet upade.

DAVEK OD SKUPNEGA DOHODKA

Na davčni upravi občine Jesenice so izdelali pregled odmerjenega davka od skupnega dohodka občanov. Iz pregleda je razvidno, da je letos v občini 1.032 davčnih zavezancev. To so tisti občni, ki so dosegli lani več kakor 45.000 dinarjev, osebnega dohodka, oziroma je njihov osebni dohodek po odbitku vseh olajšav znašal najmanj 45.000 dinarjev. Tem 1.032 zavezancem, ki so jim odmerili davek iz skupnega dohodka, je odmera načilna plačila 606.784 dinarjev skupnega davka iz skupne osnove za odmero 13.080.680 dinarjev.

Zanimivo je, da je tistih občanov z najvišjo osnovo osebnega dohodka pri nas izredno malo in da jesenška občina daleč zaostaja za nekatimeri drugimi. Saj ni v občini nobenega občana, ki bi imel osnovo za odmero davka iz skupnega dohodka višjo kot 90.000 dinarjev. Med 80.000 in 90.000 dinarji osnove je en sam občan, od 70.000 do 80.000 dinarjev sta dva, od 50.000 in do 60.000 in od 60.000 do 70.000 dinarjev odmere osnove pa je šest občanov in tako število zavezancev, ki plačujejo davek iz skupnega dohodka raste proti najnižjim osnovam. Največ je tistih z odmero osnovno med 5.000 do 10.000 dinarji, saj je njih število 311.

Podatki kažejo na to, da v jesenški občini niti med redno zaposlenimi, niti med tistimi delavci, ki opravljajo svobodne poklice, ali pa poleg rednega poklica opravljajo tudi pogodbeno, honorarno ali nadurno delo, niti med obrtniki ni takih, ki bi imeli zelo visoke dohodke in da je tudi število tistih delavcev v občini, ki izstopajo izredno majhno. Saj je vse zaposlenih, ki so jim odmerili davek na več kot 2.000 dinarjev osnove za obdavčitev komaj 179.

DELEŽ TURIZMA JESENIŠKE OBČINE V SR SLOVENIJI

Na zadnji seji komiteja za turizem socialistične republike Slovenije je bilo ugotovljeno, da je delež slovenskega turizma v turizmu Jugoslavije iz leta v leto manjši. Pred leti je Slovenija ustvarjala 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 1975 je bilo učinkovito izvedeno 13 odstotkov vseh nočijev v Jugoslaviji, zdaj pa jih le še sedem odstotkov. To pomeni, da grade v drugih delih Jugoslavije mnogo hitreje nove hotelske kapacitete kot v Sloveniji in da so zadnje čase tudi bolj uspešni pri prodaji svojih zmogljivosti. V prvih sedmih mesecih leta 197

PRISPEVOK DELEGATOV JESENJSKE OBČINE K SREDNJEROČNEMU NAČRTU SR SLOVENIJE

Delegacija občine Jesenice, ki delegira svoje predstavnike v zbor občin skupščine socialistične republike Slovenije, je skrbno in zavzeto obravnavala osnutek dogovora o družbenem planu Slovenije za obdobje 1976 - 1980. V teh razpravah so prišli do sklepa, da je treba zbor občin v skupščini SRS obvestiti o nekaterih predlogih in priporočilih. Predvsem so ta priporočila osredotočena na nekatere vprašanja, ki so življenskega pomena za razvoj Gorenjske in jesenjske občine.

Tako so delegati ugotovili, da je v predlogu planskega dokumenta pre malo poudarjena gradnja magistralnih cest, predvsem pa cestna povezava Jugoslavije z Avstrijo in ostalimi državami, ki leže severozahodno od nas, skozi bodoči karavanški cestni predor. Delegati so predlagali, da je povezavo na »turško« cesto v Avstriji potrebitno v planskem dokumentu podrobno opredeliti.

Prav tako kot izgradnjijo karavanškega predora, ki naj bi ga planski dokument podrobno opredelil in vključil v svoje besedilo kot objekt prioritetnega pomena, pa so smatrali delegati za potrebitno opozoriti, naj srednjeročni program vsebuje tudi natančnejša določila o razvoju zimsko-sportnega turizma. Delegati so poudarili, da je v splošnih prizadetanjih za razvoj turizma treba posebej izpostaviti in poudariti po večano rast zimsko-sportnega turizma v prihodnjem srednjeročnem planskem obdobju. Ugotovili so, da v Sloveniji že zdaj aktivno smuča nad 200.000 ljudi in da znaša letni porast pet do sedem odstotkov. Poleg domačih smučarjev, pa je del lež tujcev v strukturi zimskih gostov v Gornjesavski dolini in z leta v leto večji. Delegati so ugotovili, da je razvoj zimsko-sportnega turizma v Sloveniji doslej potekal precej stihiski in da bi bilo potrebno v prihodnjem obdobju zagotoviti načrtnejšo izgradnjo. Zlasti bi bilo potrebno plansko zagotoviti dokončiranje tistih zimsko-sportnih centrov, ki so doslej pokazali največjo vitalnost in so v svojem razvoju prodri najdlje.

Take zimsko-sportne centre bi morali čim prej dograditi do tiste mere, da bi ustrezali sodobnim konceptom rekreacije, zimskega turizma in zimskih športov. Šele z urejenimi zimsko-sportnimi centri bi Slovenija

lahko prodrla dovolj učinkovito na zimsko turistično tržišče Evrope in bi postavila sneg kot enakovredno kvaliteto našemu morju. Tak prodor pa bi pomenil bistven prispevek k izravnovanju zunanjetrgovinske plačilne bilance.

Razen cest in turizma so delegati opozorili še na dve tehtni vprašanji, ki naj bi bili natančnejše zajeti v planskem dokumentu. Menili so, da je trgovina zajeta preohlapno in da ni dovolj precizen odnos med trgovino in proizvodnjo. Bodočo rast trgovinskih kapacetov bi bilo po mnenju delegatov jesenjske občine potrebno prilagoditi kupni moči potrošnikov, ker bi v nasprotnem primeru prihajalo do novega žarišča inflacije.

Prav tako so smatrali delegati, da je v osnutku dokumenta prevelik razkorak med proizvodnjo in surovinami. Treba bi bilo predvideti boljši in stalnejši način preskrbe s surovinami, pri tem pa natančno opredeliti, kaj je potrebno in česa ni potrebno uvažati iz tujine. Menili so, da je preveč obširno obdelan razvoj proizvodnje končnih izdelkov. Še posebej pa so opozorili na rast produktivnosti in na to, da ne bi smeli prekoračevati stopnje zaposlovanja čez plansko določene okvire. Soglasili so z rastjo črne metalurgije, vendar so opozorili na to, da bi moral vzopredno obravnavati preskrbo z energetskimi surovinami tako, da bi bile zanesljivo zagotovljene.

Iz razprave povzemamo, da so delegati pozitivno ocenili osnutek dokumenta o srednjeročnem načrtu Slovenije. Opozorili so na tisto, kar bi moral načrt podrobnejše opredeliti. In to lahko ocenimo kot pomemben in konstruktiven prispevek k nadaljnjam razpravam o srednjeročnem načrtu SR Slovenije.

DOBRAVSKI GASILCI DOBRO PRIPRAVLJENI

V nedeljo, 28. septembra dopoldne so dobravski gasilci z dobro pripravljeni in organizirano mokro vajo po verižnem sistemu na Kočni, in po podne z gasilskim piknikom zaključili letosnji teden požarne varnosti. Vaje se je razen opazovalcev udeležilo 24 aktivnih članov prostovoljnega gasilskega društva Blejski Dobrava in Kočna. Vodil jo je požarovalni poveljnik Bojan Ferk. Najstarejši aktivni udeleženec je bil 67 letni veteran Jakob Sodja, zastopani pa so bili tudi mladinci, katerim društvo posveča še posebno pozornost pri njihovem tehničnem izpolnjevanju.

Verižna vaja z dvema motorkama in tremi žarišči požara je izredno dobro uspela. Sodelovala je tudi desetina iz Kočne, ki se je uspešno vključila v akcijo. Opazovalci smo videli disciplinirano enoto pri delu, kjer so odločale minute, videli smo zavzetost vsakega posameznika in zadovoljno ugotovili, da so člani in vodstva društva v stanju da rešijo in posredujejo tudi v najtežjih situacijah gašenja in reševanja.

Ce povežemo s tem še mokro vajo ob praznovanju vaškega praznika na Blejski Dobravi in tudi takratno mobilnost, lahko trdim, da je enota tehnično na višini, kar je zasluga vodstva društva in zavesti članstva. Gasilci pa se razen tega tudi uspešno vključujejo v splošna dogajanja in življenje v krajevnih skupnosti. S svojim programom so vključeni in sodelujejo v družbenopolitičnih organizacijah v vasi, v ZB NOV, SZDL in pevskem zboru, posebno pa se zavajajo svojega mesta v organizaciji civilne zaščite in SLC pri KS.

Gasilski dom prerašča v center CZ, kajti poleg gasilske ekipe sodelujejo in imata svoje mesto tam tudi reševalna enota in enota prve pomoci, kateri pa še nista zadostno opremljeni. Letos so sicer dobili in dopolnili razno reševalno opremo, plinske maske in torbice, kar bo pa treba postopoma kompletirati do potrebnih količin. S tem bi bile tudi te enote lahko ustrezno pripravljene na svoje naloge v danem kritičnem trenutku. Štab za CZ pri KS se tega zaveda in v tej smeri razvija vse te dejavnosti vključujuči tudi tehnično-strokovno izobraževanje pripadnikov enot.

PETA PLANINSKA SLIKARSKA KOLONIJA NA VRŠIČU

Danes se je na Vršiču pričela peta slikarska kolonija, ki jo že tradicionalno organizira planinsko društvo Jesenice. Celotno preskrbo udeležencev v Tičarjevem domu na Vršiču prevzema organizator s tem, da vsak udeleženec prispeva za razstavo, ki bo v naslednjih mesecih v nekaterih krajih jesenjske občine, po dve likovni ustvaritvi v koloniji, od katerih eno delo brezplačno odstopi organizatorju kolonije. Ta dela, ki se jih je doslej nabralo iz štirih kolonij, lepo število, bodo shranjena dokler ne bo v občini urejena primerja planinska slikarska galerija.

NOVA POTA VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA V JESENJSKI OBČINI

HURA, CELODNEVNA ŠOLA

MESEC DNI SKUPNIH PRIZADEVANJ JE USPEŠNO MIMO. MESEC DNI IZKUŠENJ, DOBRIH IN SLABIH. MNOGO SMO ŽE MODROVALI OKROG CELODNEVNE ŠOLE. VENDAR ŠE NIHČE NI VPRASAL UČENCE, KAKO SO ZADOVOLJNI. NAJVEČ PA NAM LAHKO POVEDO RAVNO ONI. ZATO IMAJO DANES BESEDO UČENCI.

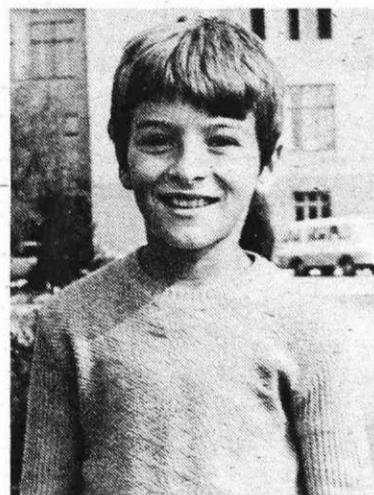
UČENCI SO NAJBOLJŠI SODNIKI

Ne vem, čemu se vedno čisto nadzadne obrnemo k učencem. Gotovo je to naša napaka, naša slabost, ker podcenjujemo mnenja naših najmlajših. Vendar stare preizkušene pedagoške resnice še vedno veljajo. Otroci so pravični in strogi sodniki. Če hočeš izvedeti, kakšen je učitelj, vprašaj učence, če hočeš slišati kaj posebnega o šolskih skrivnostih, vprašaj učence. Tudi, če želiš slišati kaj posebnega o celodnevni šoli, učenci največ vedo. Resnica je to pot prijetna, spodbudna. Uspeli smo! No, pa naj učenci povedo.

MILENA DUBRAVEC – učenka 1. b razreda – Milena je letos prvič stopila v hram učenosti. Je sposobna, vedejoča in vedra učenka. Nobeno vprašanje je ne zmede.

Na vprašanje – kaj se ti zdi najlepše v COŠ? – je odgovorila:

Najraje imam matematiko, tako zanimiva je. Tudi pravljični krožek je »prima«. Poslušamo pravljico, potem jo zaigramo ali narišemo. Hodiš tudi k folkloru in ritmiku. Pri kosišu je tudi »fletno«. Jem rada, saj je dobro. Mami je rekla, da je taka šola dobra tudi zato, ker se otroci najemo v šoli in doma ni potrebno delati nič naloga.

JANEZ DOLŽAN – učenec 3. b razreda – Janez je živahen fant, deloven in marljiv učenec. Razgovor se ni prav nič ustrašil.

Na vprašanje, kako poteka samostojno učenje, je odgovoril:

Pri samostojnem učenju rešujemo naloge. Skoraj tako izgleda kot prej doma. Razlika pa je vseeno velika, saj sedaj naredijo naloge vsi učenci. Tistim, ki ne zmorejo, poniha tovaršica. Dnevno imamo dvakrat sa-

mostojno učenje. Dopoldne po treh urah pouka in popoldne po prostem času. Učenja je dovolj, lahko se vse naučimo. Učenci, ki so bili prej slabí, sedaj bolje delajo. S tovarišico se sedaj tako lepo razumemo.

Kaj ti je najboljš všeč?

Ja, najraje imam kosišo in prosti čas. Starši so sedaj bolj zadovoljni, dovolj časa imamo, da smo skupaj. V petkih vzamem domov nekaj šolskih potrebskih, da jih starši malo pregledajo, kaj smo delali v šoli.

Janez, še eno vprašanje. Če bi lahko izbiral, za katero šolo bi se odločil?

O, mnogo bolj mi je všeč sedaj, kot pa prej!

MARJAN ŠILER – učenec 3. a razreda – Marjan je odličjak. Pa ne da bi izbiral za intervju samo dobre učence. Marjana sem resnično dobil čisto slučajno. Poleg mene je bil, ko sem zunaj fotografiral. Kaj nam je povedal?

Marjan, kako si ti zadovoljen s COŠ?

Vse je lepo. Samostojno učenje, ker potem doma nimamo nič dela. Tudi starši so zadovoljni, nič več jih ne skrbijo, če sem dobro napisal naloge. Doma sem prej mnogo več časa porabil za pisanje nalog in učenje. Ja, sedaj pa sproti vse ponovimo in ne moreš pozabiti. Zelo sem zadovoljen, da lahko obiskujem toliko krožkov: šah, telovadni, prometni.

Prav tako je dobra. Pojem vse. Ko pridem domov (15.30), je dovolj kos kruha in sadje, pa zdržim do večerje.

Katera šola se ti zdi boljša?

Nova je boljša!

PROSTI ČAS V CELODNEVNI ŠOLI IN REKREACIJA

Tega je dovolj, zato lahko trdim, da učenci niso v taki šoli utesnjeni. Res je, da je to nekaj novega tako za učitelje in učence, vendar hitro prihajamo do spoznanja, kaj učenci potrebujejo. Za vse te nove oblike je potrebno dovolj prostora, priprave in igrala in če je še lepo vreme, potem so učenci zadovoljni, to pa je tudi najvažnejše.

KOSILO

Najlepše kar je v COŠ. Vsaj tako pravijo nekateri učenci. Kako tudi ne, saj po treh urah pouka in eni uri samostojnega učenja postanejo že močno lačni. Prvi in drugi razred ta prijetni del opravita kar v razredu. Skupaj damo klopi in razred dobi podobo jedilnice. Vse izgleda, kot da bi bila pri kosišu velika, zadovoljna družina. Učenci iz višjih razredov prevzamejo strežbo. Res, prav mojstri so že postali. Prinesejo hrano, pripravijo miže, razdelijo hrano in na koncu še pospravijo. Učitelj je pri učencih. V višjih razredih je nekolič težje. Jedilnica je premajhna in učenci se morajo vrstiti v treh izmenah. To čakanje na kosišu pa gre na račun njihovega prostega časa. Nujno pa potrebno povečati jedilnico, s tem pa bi pridobili prepotreben prostor, ki služi resnično večim namenom in interesom.

SAMOSTOJNO UČENJE

To je tisto bistvo COŠ. Učenci se učijo in naučijo. Ali je to sam gesto ali tudi v resnicu tako. Enomesecne izkušnje so pokazale, da v višjih razredih, ko je vedno pri tem učenju prisoten razredni učitelj, učenci uspejo narediti naloge in se tudi zadovoljivo naučijo. V višjih razredih bo potrebno doseči samozavest učencev, da je potrebno odmerjen čas tudi do izkoristiti, spoznanje, da šola brez znanja ne more obstajati. Ko bodo prišli učenci do takega prepranja, potem bo deset šolskih ur učenja zadoščalo tudi na višji stopnji. Izkušen ni, skušamo pa organizirati to obliko tako, da bodo vsi delali, se učili in v okviru svojih možnosti tudi naučili. Nalog in učenja doma ni več. Učenci v petkih nesejo domov samo staršem pokazat, kaj so če teden delali v šoli.

Učencem v žirovniški celodnevni osnovni šoli dobro tekne

NOVI VPLAČNIKI PRISPEVKA ZA GRADNJO MRLIŠKIH VEŽIC

Na 11. seji, ki je bila v četrtek, 25. septembra, to pot na Blejski Dobravi, je gradbeni odbor pregledal spisek novih vplačnikov prispevka za gradnjo mrliških vežic. Po tem pregledu sta do 25. septembra vplačala svoj prispevek: VIATOR Ljubljana – TOZD JESENICE – 50.000,00 din in JESENICE TRANSPORT – 10.000,00 din.

Iz zasebnega sektorja pa so bili do tega časa vplačani naslednji prispevki:

Valentin Šranc – Jesenice – 400,00 din; Polde Karlin – Jesenice – 400,00 din; Marija Debeliak – Jesenice – 400,00 din; Anton Kobal – Jesenice – 500,00 din; Pavel Zupančič – Jesenice – 400,00 din; Stanka Balon – Jesenice – 400,00 dinarjev; Drago Šibar – Jesenice – 500,00 din; Božo Ažman – Jesenice – 400,00 din; Ludvik Sedej – Jesenice – 400,00 din; Viljem Knific – Jesenice – 400,00 din; Metka Praprotnik – Potoki – 400,00 din; Pavel Kristan – Jesenice – 450,00 dinarjev in Zdravko Vesel – Jesenice – 400,00 din.

Tako je bilo v zadnjem pregledu obdobju vplačanih prispevkov v skupnem znesku 65.450,00 din.

Poleg tega poročila je gradbeni odbor obravnaval prva poročila o prodaji vrednostnih bonov za izgradnjo mrliških vežic, ki je še posebej uspela v mesecu juliju in avgustu pri delavcih Carinarnice Jesenice. Leti so v teh dveh mesecih odkupili vrednostne bone v skupni vrednosti 18.500,00 dinarjev.

Po prejetem spisku je odkupilo bone 92 članov te delovne organizacije, in sicer:

Slavča Arsenov – 100,00 din, Vladimir Atanasov – 200,00 din, Vinko Aupič – 400,00 din, Šefik Baljič – 100,00 din, Zoran Berlisk – 400,00 dinarjev, Milan Bradić – 200,00 din, Julijana Bregar – 300,00 din, Petar Budimir – 300,00 din, Ranko Čarić – 200,00 din, Miloš Cvijović – 200,00 din, Milorad Čirić – 100,00 dinarjev, Dobrila Čosić – 200,00 din, Petar Čosić – 300,00 din, Dragica Čemerikić – 200,00 din, Jozefa Dečman – 200,00 din, Geno Djukić – 200,00 din, Branka Doberšek – 300,00 din, Martin Dolinar – 100,00 dinarjev, Srbohran Dončić – 200,00 dinarjev, Božo Đorđić – 100,00 din, Franc Erjavec – 100,00 din, Mierta Zernić – 200,00 din, Andrej Globocnik – 300,00 din, Leopold Gorjanec – 100,00 din, Anica Grobovšek – 200,00 din, Stanislav Hribar – 100,00 din, Dušan Ivanović – 300,00 dinarjev, Irena Jakopić – 200,00 din, Stojmir Jangolovski – 200,00 din, Dante Jasnič – 300,00 din, Božo Jaković – 200,00 din, Jordan Jordánov – 100,00 din, Dobrica Jovanović – 100,00 din, Katarina Kačar – 200,00 din, Herman Kamšek – 200,00 din, Vilko Kandžera – 100,00 dinarjev, Vinko Kimovec – 400,00 dinarjev, Stevan Kohelenški – 400,00 din, Angela Kokanović – 200,00 din, Tone Konobelj – 400,00 dinarjev, Anton Korosec – 400,00 dinarjev, Metodi Krstev – 100,00 dinarjev, Milan Kuras – 400,00 din, Marija Lah – 200,00 din, Ksenija Ljuta – 100,00 din, Dominik Majetić – 200,00 din, Andrej Mali –

200,00 din, Janez Mali – 200,00 din, Andrej Mauer – 100,00 din, Alojz Metelko – 200,00 din, Ciril Mijalkov – 100,00 din, Stanimir Milanović – 200,00 din, Vidosav Milić – 100,00 din, Ratko Mitrović – 100,00 dinarjev, Vitomir Mitrović – 300,00 dinarjev, Dragoljub Mladenović – 200,00 din, Alojz Müller – 100,00 dinarjev, Franc Mužnik – 100,00 dinarjev, Mihajlo Najić – 200,00 dinarjev, Nada Pavlović – 200,00 dinarjev, Branko Pejović – 100,00 dinarjev, Branislav Petrović – 400,00 din, Gabrijela Petrović – 100,00 din, Stanislav Podlogar – 200,00 din, Dušan Priša – 200,00 dinarjev, Leopold Pavlin – 200,00 dinarjev, Živomir Rašić – 100,00 dinarjev, Marjan Razboršek – 200,00 din, Jana Razinger – 200,00 dinarjev, Konrad Rojko – 100,00 dinarjev, Zeni Sadiku – 200,00 din, Srbohran Simčić – 100,00 din, Ljubošimir Stefanović – 200,00 din, Miodrag Stević – 100,00 din, Ivan Stojanović – 100,00 din, Velko Stojsavljević – 200,00 din, Ivan Šmehl – 200,00 din, Amalija Šturm – 200,00 dinarjev, Franc Šurc – 200,00 din, Franc Taler – 400,00 din, Franc Terseglav – 100,00 din, Stanija Tomakić – 200,00 din, Nives Tomazić – 200,00 din, Marija Tomšić – 200,00 din, Boris Tramte – 200,00 dinarjev, Ibrahim Vaizović – 100,00 dinarjev, Gordana Veljković – 400,00 din, Trajko Velkov – 100,00 dinarjev, Frančiška Vujatović – 100,00 dinarjev, Mitja Zidarević – 400,00 dinarjev in Tomaž Žlogar – 100,00 dinarjev.

Gradbeni odbor se vsem novim vplačnikom prispevka za izgradnjo žal je delavcem Carinarnice Jesenice za njihov doprinos tovarisko zahvaljuje.

Namesto vencev za pokojne so darovali: Družina Trenč – 300,00 dinarjev, Mihelc – 200,00 din in Novak 100,00 din za pok. Janka Čizmara, Franc Štefe – 200,00 din za pok. ženo Ružo, Avgust Robič – 100,00 din za pok. mamo Ivano Robič, Marija Tačvar – 100,00 din za pok. moža Antona, Jožeta Zužek – 100,00 din za pok. moža Vinka, Anton Radančić – 100,00 din za pok. ženo Minko, Matilda Rozman – 100,00 din za pok. moža Jakoba, Ivana Gerdej – 100,00 din za pok. moža Maksa, Lovro Oblak – 100,00 dinarjev za pok. očeta Lovra, Stane Pretnar – 100,00 din za pok. tačno Alojzijo Kordež in podjetje Viator Ljubljana TOZD Jesenice za pok. očeta sodelavca podjetja Leopolda Jamnika – 350,00 din.

Podatke je odboru posredovala pogreba služba podjetja Kovinar Jesenice.

Vsem darovalcem se odbor za njihov prispevek in delež k izgradnji mrliških vežic tovarisko zahvaljuje.

C. E.

Smučanje

KROS V MOJSTRANI

V soboto, 27. septembra so se smučarji tekači zbrali na Mlačah pri Mojstrani, kjer je smučarsko društvo Jesenice organiziralo kros. Tekmovanje je bilo za vse kategorije od mlajših pionirk do članov. Najstevnejša je bila udeležba pri mlajših in starejših pionirjih in pionirkah. Medtem, ko nekateri člani in mlajši člani še vedno taktilizirajo in jih na kros.

Po zaslugu profesorja telesne vzgoje na osnovni šoli Mojstrana Emila Grezarčaka in njegovega pomočnika dušana Đuričića, se je krosa udeležila v velikem številu tudi osnovnošolska mladina, ki je pokazala za tovrstna tekmovanja precej zanimanja in veselja. Organizatorji so svoje delo dobro opravili, le pri razglasitvi rezultatov so napravili nekaj napak, enake so bile tudi v Kamniku. Proga, ki sta jo izpeljala Jože Dovžan in Alojz Keršajn, s pomočjo svojih varovanec, je bila precej zahtevna. Predvsem v prvem delu, proga za člane, mlajše člane in starejše mladince, ko je bilo več vzponov zapored, smo tekmovalci krepko grizli kolena. V drugem delu, ki je bil razmeroma raven, pa je bilo treba obdržati tempo.

REZULTATI:
Člani (12 km): 1. Fajfar (Alples) 2. Andrej Cuznar. 3. Jože Dovžan (toba Jesenice).

Mlajši člani (12 km): 1. Kavčič (Triglav) 2. Tone Đuričić. 3. Stane Mrak. 4. Boris Potočnik. 7. Ivo Skumavc. 8. Edo Dolžan (vsi Jesenice).

Starejši mladinci (8 km): 1. Cvajnar (Olimpija). 2. Marjan Mrak.

5. Igor Kralj. 7. Jože Kelih (vsi Jesenice).

Mlači mladinci (5 km): 1. Dušan Đuričić. 3. Darko Mrak. 4. Roman Čebulj 16. Smolej (vsi Jesenice).

Starejši pionirji (3 km): 1. Franci Teraš (osn. š. Mojstrana) 2. Janez Justin (Jesenice), nastopila sta še Adamek in Knific (toba osn. š. Mojstrana).

Za ostale kategorije rezultati še niso znani.

Tekači tekači iz SK Kranjska gora, ki so bili na krosu v Kamniku, se iz neznanih vzrokov niso pojavili na startu, čeprav je od Mojstrane do Kranjske gore le borih 15 km. Žal pa tudi ostale OŠ v občini niso sledile zgledu OŠ Mojstrana in niso sestavile svojih ekip. To bi bila nekakšna preizkušnja med šolami, pred občinskim prvenstvom v krosu.

Naslednji kros, ki se ga bodo udeležili naši smučarji tekači, bo v Dolu, v nedeljo, 5. oktobra, start bo verjetno ob 9. uri zjutraj.

SM

Nogomet

SENČUR : JESENICE 2:0 (0:0)

V petem kolu prvenstva TNZ Gorenjske so jesenški nogometni gospodovali v Šenčuru, kjer so odigrali prvenstveno tekmo z istoimenskim moštvom in srečanje izgubili z rezultatom 2:0 (0:0).

Domačini so zasluženo zmagali, čeprav so Jesenčani imeli vso tekmo terensko premoč, ki pa je niso znali izkoristiti. Igrali so odlično le do kazenskega prostora domačinov, kjer sta energična obramba domačinov, vendar moramo pri tem poudariti, da je mejni sodnik Lasnik podaril gostom ta gol, saj je bil dosežen iz čiste ofside pozicije. V 36. min. je Bercič po lepem predložku Čataka povisil vodstvo domačih na 2:1. S tem rezultatom sta moštvi odšli na odmor.

Jesenčani so prišli v vodstvo v 2. min., potem, ko je Čatak preigral obrambo gostov in dosegel gol za svoje moštvo. Gostje so samo štiri minute kasneje izenačili rezultat, vendar moramo pri tem poudariti, da je mejni sodnik Lasnik podaril gostom ta gol, saj je bil dosežen iz čiste ofside pozicije. V 36. min. je Bercič po lepem predložku Čataka povisil vodstvo domačih na 2:1. S tem rezultatom sta moštvi odšli na odmor.

V drugem delu tekme so gostje takoj na začetku rezultat izenačili. Po tem golu gostov pa je bila igra v glavnem enakovredna. Domačini so zamudili najlepšo priložnost za zmago, ko je Čatak v 69. min. z glavo zgrešil prazen gol gostov.

JESENICE : SAVA (Kranj) 11:1 (3:1)

V soboto so jesenški najmlajši nogometni odigrali prvenstveno tekmo s pionirji Save iz Kranja in zmagali z visokim rezultatom 11:1 (3:1).

Jesenčani pionirji so prikazali zelo lep nogomet in so zasluženo premagali svoje sovratnike iz Kranja. S to zmago so jesenški pionirji še nadaljnje na prvem mestu na prvenstveni razpredelnici v svoji skupini.

Gole za moštvo Jesenice so dosegli: Kucko 3. Lamberger 3. Zubanović 2. Pezič, Radič in Grobovšek po enega.

V soboto, 4. oktobra, igra člansko moštvo doma prvenstveno tekmo z moštvom Medvod. Tekma bo ob 16. uri na igrišču v Podmežaklji.

Mladinci gostujejo v nedeljo v Lescah, kjer bodo odigrali prvenstveno tekmo s tamkajšnjimi mladincami. Tekma bo ob 10. uri dopoldne.

MALI NOGOMET

V počastitev tridesetletnice osvoboditve in petindvajsetletnico samoprovlačanja, je ZSMS valjarse Bela organizirala turnir v malem nogometu. Tekmovanja v malem nogometu je za zmagovalcem zaostala za dobro minuto in pol. Kombinatorca Andreja Cuznar in Jožeta Dovžana sta z dobrim tekmem, premagala marsikaterega mlajšega člana. Pri starejših mladincih se je izkazal Marjan Mrak, pa tudi Igor Kralj je presestil. Dušan Đuričić se je uspel revanzirati za poraz v Kamniku. Odlično sta tekla tudi Darko Mrak in Roman Čebulj. Tudi pionirji so bili odlični predvsem Teraš, ki je tekel za šolo in Justin.

Zadnjo nedeljo, ko sem šel drsat, sem si rekel, ko sem zagledal normalen led, morda se pa danes ne bo treba učiti plavati, kot že nekakrat doslej. Ne vem, zakaj puščajo vodo, da se nabere na površini ledu. Vzarujejo morda s kompresorji ali z električno?

Zadnjo nedeljo je bilo nekaj centimetrov vode na ledu. Ubogi tisti, ki pada. Ves si premočen od nog do glave in potem ti ne preostane drugega, kot da, ali se drsaš naprej, ker si že pač plačal, kar pa ni preveč zdravo na tistem prepuhu, ali pa da odideš domov. Pa niti ni potrebitno pasti. Ko stojič ob ogradi, nekdo pridrša, se na mestu ustavi in te lepo poškropi.

Ne vem, kaj uprava športne hale misli, saj se ne drsamo zastonj in tudi nismo se prišli kopati, ampak drsat.

Pa še to. Kmalu bomo na Jesenicah imeli nov šport, ki se bo imenoval »drsanje na vodi« (seveda, če bo slo tako naprej, kot do sedaj). K. T.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

3. oktobra SHAFT V AFRIKI
4. 5. oktobra DAMA IN DIA-MANTI
6. IN 7. oktobra HEROJI

Kino PLAVŽ

2. oktobra POGREB V LOS ANGELESU
3. oktobra ALI BABA IN SVETA KRONA
4. in 5. oktobra HEROJI

GOBARSKA RAZSTAVA

Gobarska družina Jesenice pripravlja gobarsko razstavo na Jesenicah. Otvoritev razstave bo v soboto, 4. t. m. ob 16. uri v prostorih balinarskega kluba Jesenice. Razstava bo odprtia še v nedeljo, 5. t. m. do 18. ure. Tega dne bo tudi še tradicionalni gobarski piknik z gobjim golažem, katerega bodo člani lahko poskusili za polovično ceno.

Odbor gobarske družine Jesenice

VABILO

V torek, 7. oktobra, ob 19. uri bo v prostorih delavskega doma Julke in Albina Pibernika

JAVNA RAZPRAVA

DNEVNI RED:

- razprava o srednjoročnem načrtu razvoja občine Jesenice za obdobje 1976–1980 (poročalec Valentin Črv).
- razprava o osnutku dogovora o družbenem planu SRS za obdobje 1976–1980 (poročalec Karel Frančič).
- informacija o urejanju nasipa železarne Jesenice.
- informacija o gradnji žal na Blejski Dobravi.

Vabimo vse krajane in še posebej delegate skupščine krajevne skupnosti in vodstva družbenopolitičnih organizacij, da se razširjene seje skupščine zanesljivo udeležijo.

Krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije na Javorniku

ZAHVALA

Zahvaljuje se organizatorju sindikalnega izleta varnostnih služb železarne Jesenice, ki je bil 20. septembra na relaciji Celje, ogled muzeja NOV, Rogaska Slatina, atomske toplice v Podčetrtek, Kumrovec, ogled Titove rojstne hiše in mladinske doma, ter nazaj preko Polževega na Jesenicu.

Zahvaljuje se vodstvu izleta tovariša Alfonzu Dorniku in Jožetu Kokalju ter drugim, ki so se prizadevali spodbujati izlet kar najbolj prijet

Hokej na ledu

PRVENSTVO SE ZAČENJA

Obe jeseniški moštvi, ki bosta v letošnjem državnem prvenstvu nastopili v najkvalitetnejši skupini, skupaj z Olimpijo, Slavijo in Medveščakom – Jesenice in Kranjska gora, sta v preteklem tednu odigrali nekaj zanimivih tekem.

Jeseničani so 24. septembra zvečer gostovali v Celovcu, kjer so odigrali še zadnjo tekmo v okviru tekmovanja za pokal Karavank. Srečanje z moštvom KAC se je končalo z nedoločenim rezultatom 4:4, tretjine 2:0 za Jesenice, 2:2 ter 2:0 za KAC. Gostje so bili bližje zmagi, saj so dvakrat povedli z dvema goloma razlike – 2:0 in 4:2, vendar so v zadnjih dva setih minutah zaigrali precej slabše in so domačini rezultat izmenili.

Ceprav tekmovanje za pokal Karavank še ni končano, pa sta prvi mesti že oddani; prvak je postal zopek Olimpija, drugo mesto pa je osvojil prvak Avstrije moštvo ATSE iz Grada. Naši bodo najbrž tretji, KAC pa zadnji, četrti.

Gole v Celovcu so za moštvo Jesenice dosegli: Hafner, Pavlič, Pristov in Smolec.

V sredo, 24. septembra, pa se je v dvorani v Podmežaklji začel tri-dnevni mednarodni hokejski turnir, na katerem so nastopile tri ekipe: član prve avstrijske lige Böhler iz Kafenberga, član druge lige ZR Nemčije Straubing ter Kranjska gora. Srečanja so bila zelo zanimiva, prvo mesto pa je zasluženo osvojila ekipa Böhlerja, ki je premagala oba nasprotnika – Straubing z rezultatom 11:6, Kranjsko goro pa s precej težavami z rezultatom 5:3. Ker so Kranjskogorci izgubili tudi drugo srečanje proti ekipi Straubinga, z rezultatom 5:6, so gostje iz ZR Nemčije osvojili drugo, Kranjskogorci pa tretje mesto.

Ceprav so bili zadnji, pa so mladi Kranjskogorci, v čigar vrstah bo v letošnjem prvenstvu igrala večina mladincev, pokazali dokaj dobro igro. Res je, da so precej tudi grešili.

vendar je treba vedeti, da so mladi igralci precej pozno stopili na led in da je moštvo precej neizkušeno.

V soboto, 27. septembra, pa se je tudi prvo moštvo Jesenice pomerilo z avstrijskim prvoligašem Böhlerjem iz Kafenberga. Nepriskakovano so zmagali gostje z rezultatom 6:4 (2:0, 3:2, 1:2). Igra jeseniških hokejistov je bila izredno nervozna in neučinkovita, kar je vsekakor posledica psihoze v moštvu, ki se je pojavila z možnostjo, da bi nekateri sedanjí igralci prvega moštva, ki so uspešno absolvirali vse faze letošnjih priprav, zapustili jeseniške vrste. Zmaga gostov je bila torej povsem zaslужena, v jeseniških vrstah pa se je še enkrat pokazalo, da igralci zelo težko dosegajo gole, z luhkoto pa jih prejemajo.

Gole za moštvo Jesenice so dosegli: Pirih, Hiti, Klemenc in Hafner.

V nedeljo, 28. septembra, pa je bila v dvorani v Podmežaklji še zadnja tekma Kranjskogorcev pred začetkom državnega prvenstva. Srečanje proti moštvu Beljaka se je končalo z nedoločenim rezultatom 5:5 (1:1, 2:2, 2:2). Srečanje je minilo v dokaj zanimivem hokeju, igrala pa je bila precej izenačena, kar dokazuje tudi rezultat po tretjinah.

Gole za Kranjsko goro pa so dosegli: Z. Šuvak, Brun, Lah, Horvat in Šcap.

Ob koncu naj opozorimo le še na srečanja v novem državnem prvenstvu. V sredo ste si lahko že ogledali srečanje prvega kola državnega prvenstva, ki je bilo v dvorani v Podmežaklji med moštвoma Kranjske gore in Slavije. V prvem kolu so bili Jeseničani prosti. V drugem kolu, ki bo na sporedu v soboto, 4. oktobra, se bosta ob 18.30 v dvorani v Podmežaklji pomerili ekipi Jesenice in Kranjske gore. Naslednjo sredo, 8. oktobra, bodo jeseniški hokejisti gostovali v Zagrebu, kjer se bodo pomerili z Medveščakom, Kranjskogorci pa bodo prosti.

D.

Rokomet

ZMAGA NA DOMAČEM TERENU

Jesenički rokometni so v soboto, 27. septembra, na igrišču za osnovno šolo na Jesenicah zabeležili novo zmago, premagali so moštvo Kamnika z rezultatom 27:20, polčas 13:9. Za ekipo Jesenice so nastopili: Šporar B., Sefaj, Peternel 5, Šporar J. 3, Pogačnik 4, Šubic 3, Pavlič 5, Radonovič 1, Prešeren 6, Korenc in Bolodičar. Sedemmetrovke: Jesenice 6 (6), Kamnik 5 (5). Izključitve: Jesenice 2 min., Kamnik 0. Sodniki: Šerec in Kozamernik iz Ljubljane, dobra.

Rokometni Jesenici so zabeležili na domačem terenu novi dve točki in so tako s petimi točkami na četrtem mestu LCRL – sever po štirih srečanjih. Gostje so bili enakovredni nasprotnik le na začetku tekme, nato pa so domači igralci vzeli pobudo v svoje roke in ves prvi polčas vodili in odšli na odmor z rezultatom 13:9.

Tudi v drugem polčasu so bili Jeseničani boljši. Vseskozi so napadali in plod takih napadov so bili številni zadetki. Domača ekipa je bila tudi v obrambi boljša, tako da je končni rezultat 27:20 pravi izraz stanja na igrišču. Jeseničani so preteko srečo s pomerili maloštevilnim gledalcem kvalitetom rokomet. V njem je bilo polno duhovitih akcij, lepih podaj in strelov na gol. Ceprav pa ni še vse najboljše, smo lahko s pričakovanjem igro zadvoljni. Fantje trikrat tedensko zavzeto trenirajo in lahko upamo, da bodo tako tudi nadaljevali. Kajti le z lepimi in borbenimi igrami bodo privabilni na igrišče za osnovno šolo tudi več gledalcev.

Judo

DVE NOVI TOČKI

Jesenički judoisti so v soboto, 27. septembra, gostovali v Ljubljani, kjer so se v drugem kolu slovenske judoistične lige pomerili z ekipo Murske Sobote in domačo Šiško.

V prvem srečanju so se pomerili domačini in Jesenčani. Zmagali so Šiškarji s 4:2, po borbenih točkah 33:15. Rezultati borb: Jesenice : Šiška so: Markizeti : Videtič 0:1 (0:10), Ražman : Poženel 0:1 (0:10), Bečirovič : Gala 1:0 (10:0), Vrdoljak : Selan 0:0 (0:0), Dvoršak : Klančar 1:0 (5:0), Ravnjak : Logar 0:1 (0:3) in Anderle : Simnic 0:1 (0:10).

V drugem srečanju so se Jesenčani pomerili z ekipo Murske Sobote in si priborili dve točki, saj je bil rezultat po borbenih točkah 30:25 v korist Jesenice, kar jim je prineslo dve točki, drugače je bil rezultat 3:3. Rezultati: Markizeti : Roškar 1:0 (10:0), Bečirovič : Kosedelar 1:0 (10:0), Polanec : Horvat 0:1 (0:10), Ražman : Šmodiš 1:0 (10:0), Ravnjak : Glavač 0:1 (0:10), Dvoršak : Weiss 0:0 (0:0), Anderle : Ailec 0:1 (0:5).

Jesenički judoisti so tokrat natele na dva razpoložena nasprotnika.

Mlada ekipa je pokazala veliko svojega znanja, vendar niso v celoti uspeli. Prikazali so nekaj odličnih borb, kar pa je bilo za končni uspeh premalo. Tudi dve točki sta uspeh, saj proti Šiški Jesenčani že nekaj let zaporediljajo poraze, pa tudi tokrat so bili domačini malo boljši. V naslednjem kolu bodo Jesenčani gostovali v Ptuju. Četrtega oktobra se bodo pomerili z ekipama Drave in Branika iz Maribora.

Lestvica je takale:

Bežigrad	5	4	1	0	23:10	8
Maribor	4	4	0	0	18:	6 8
Triglav	5	3	1	1	24:14	7
Jesenice	4	3	0	1	14:10	6
Olimpija II	2	2	0	0	8:	4 4
Branik	4	2	0	2	14:10	4
Šiška	4	2	0	2	14:11	4
Drava	5	2	0	3	16:23	4
Celje	4	1	0	3	10:17	2
Nagooka	2	0	0	2	5:	8 0
Murska Sobota	5	0	0	5	8:22	0
Velenje	4	0	0	4	2:21	0
					-tok	

Balinanje

STRUGARNA VALJEV PRVAK ŽELEZARNE 1975

Na letošnjem prvenstvu žezzarne, ki je potekalo v petih predtekmovnih skupinah po TOZD, je sodelovalo 31 ekip, v finale pa so se uvrstile prouvrščene ekipe iz predtekmovanj po TOZD. To so bile ekipe iz naslednjih obrokatov: plavž, strugarna valjev, RO, žičarna, valjarna bluming.

Po ogorčenih in zagrizenih borbah se je na prvo mesto uvrstila ekipa strugarna valjev, 2. je bil plavž, 3. valjarna bluming, 4. žičarna, 5. RO. Za zmagovalno ekipo so igrali: Anton Tišov, Jože Šebanič, Daniel Pesjak, Bogomir Torkar, Franc Fajfar in Zdravko Košir.

Zanimivost letošnjega predtekmovanja je bila ta, da se v vsaki skupini do konca ni vedelo, kdo bo zmagoval skupine in kdo bo postal finalist. Zanimivo je tudi to, da je v ekipi obroka elektrodnih obratov edina ženska med moškimi in to dokaj zagrizeno Greta Šolar.

Po končanem tekmovanju so prve tri uvrščene ekipe dobile praktična darila, prva ekipa pa pokal, ostale štiri ekipe pa diplome.

TURNIR GRADISA

V nedeljo, 28. septembra je bil v Bazi na Plavžu balinarski turnir v počastitev 30-letnice SGP Gradis Jesenice. Na turnirju ki ga je organiziral sindikalni odbor tega podjetja, je sodelovalo šest ekip in to: Železničar – Postojna, Lesonit – Anhovo, OPG – Ljubljana, BK Jesenice – dve ekipe, ter ekipa pripadatelja SGP Gradis Jesenice.

Po ogorčenih in zagrizenih borbah sta se v finale uvrstili prva in druga ekipa Jesenice. V njuni medsebojni igri, ki je odločala o zmagovalcu turnirja, pa je zmagalna prva ekipa Jesenice z rezultatom 13:3.

Vrstni red ekip: 1. Jesenice I, (Kričev, Kozamernik, Plesničar, Domžšek), 2. Jesenice II (Gučanec, Vrhunc, Lasnik, Dermota), 3. Železničar – Postojna, 4. Gradis Jesenice (Čelik, Makuc, Radanč, Eleršič), 5. Lesonit – Anhovo, 6. OPG – Ljubljana.

Odbojka

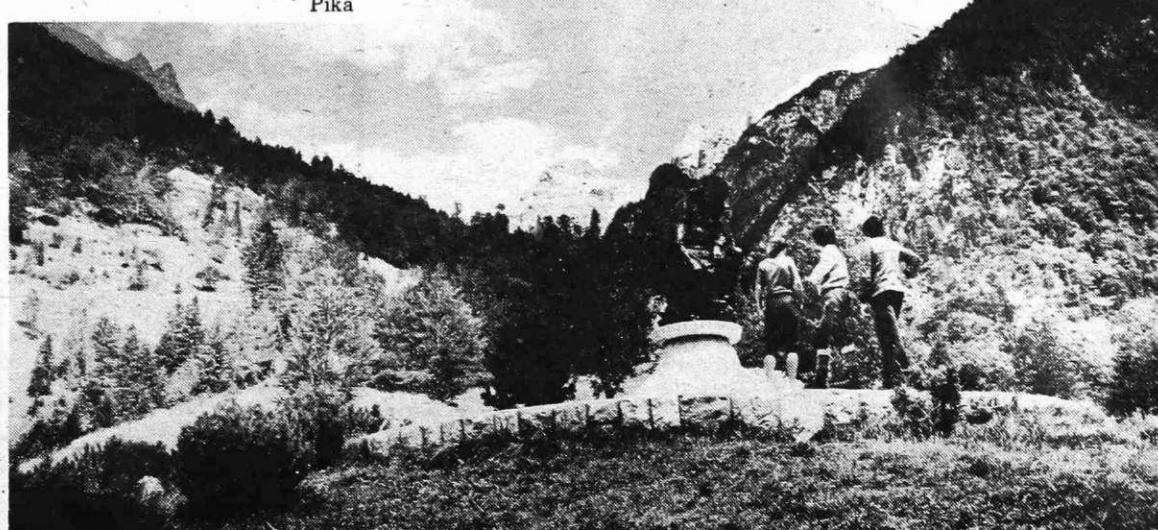
PORAZ ZAČETNIC

V nedeljo, 28. septembra, je bilo v telovadnicah osnovne šole Tone Čufar prvenstveno srečanje II. ženske odbojkarske lige med ekipama Merkur iz Nove Gorice in ŠSD Kovinar (Gimnazija) z Jesenicami. Ekipa jesenčanske gimnazije je kljub porazu pokazala dokaj obetajočo igro. Manjka jim še treningov in uigrnosti, saj je večina igralk, ki so nastopale v ekipi lanskem letu, odšla z gimnazije.

Gostje so pokazale dobro igro in zasluženo zmagale s 3:0 (15:10, 15:3, 15:5).

Temeljna telesna kulturna skupnost Jesenice je mnenja, naj bi ekipa ŠSD Kovinar ne nastopala v ligi, temveč naj bi profesorje telesne vzgoje težili za množičnost udejstvovanja. Toda povprečno dvajset dijakinj, ki prihajajo na trening, je več kot dovolj, da zadostijo množičnosti športnega udejstvovanja v premajnhi in neustreznih telovadnicih.

Pika

Košarka

VELIKA PRILOŽNOST

Naj na koncu košarkarjem zahvalim, da bi v soboto, 4. oktobra v svojo kroniko napisali z velikimi črkami: VRNILI ŠMO SE MED NAJBOLJŠE SLOVENSKE EKIPE!

JESENICE : SALONIT (člani) 71:66 (28:29)

Jesenice, 24. septembra, prvenstvena tekma 19. kola v 1. SKL-B, gledalcev 200, sodila sta Vičič in Tlojs (Ljubljana).

Svojo četrtto zaporedno zmago v jesenskem delu so Jesenčani dosegli nad moštvo Salonita, ki je znano kot trd orez za vse nasprotnike. Jesenčani so začeli s konskim presingom in povedli z 10:2. V nadaljevanju pa so delali precej napak v podajah in metih na koš, tako da so gostje prvi polčas zaključili v svojo korist. V nadaljevanju so zaigrali domači bolj zbrano in si ustvarili prednost, ki je borbeni gostje niso mogli nadoknaditi. Poskusili so tudi s konskim presingom, ki pa so ga Jesenčani uspešno razobil.

Nastopili so: Pirih P., Lozar, Muhamarevič 2, Janjič, Oblak, Pirih D. 17, Mišič, Vauhnik 20, Šmid 4, Vujačič 22, Bizjak 4, Noč 2.

ZAGORJE : JESENICE 62:75 (34:32)

Zagorje, 27. septembra, prvenstvena tekma 20. kola v 1. SKL-B, gledalcev 50. Sodila sta Kveder (Zalec) in Suster (Celje).

Zelo pomembnega gostovanja so se Jesenčani vrnili z novim parom točk. Moštvo Zagorja, klub zadnjemu mestu na lestvici, igra zelo borbeno košarko. Ves prvi polčas je bil izredno dobro poznavajo. Zavedajo se, da je to težek izredno nevaren nasprotnik v katerih vrstah nastopajo odločni košarkarji. Vsi želijo, da bi promocijo v slovensko elito priborili pred svojim zvestim občinstvom tak, da bi bilo zadnje gostovanje v Slovenskih Konjicah le še poslovilni nastop v tej konkuren-

cii. Kakšno je stanje v ekipi pred velikim derbijem najbolj nazorno priča izjava igralca Muhamareviča ki je dejal: »Vsi se zavedamo velike priložnosti, i, naša želja je, da se vrneмо v slovenski košarkarski vrh. Sedanje stanje v našem kolektivu je izredno. Vemo, da bo slobotna tekma za našo mlado ekipo velika preizkušnja, toda vsi so nezrerno pričakujemo. Rezultat je težko napovedati, toda vsa davanjshtorica je pravljena na borbo. Mislim, da je obljuba vsem ljubiteljem jesenčanskega športa, da se bomo v soboto borili dovolj veliko jamstvo. Od sebe bomo doli vse!«

To niso prazne besede, kajti košarkarji Jesenice so resnično pred svojim velikim uspehom. Ponedeljekova prijateljska tekma s Slovenom, pa je tako med igralce, kot vodstvo vplila dosti samozavesti in mirnosti, kajti forma ekipe je izvrstna, saj so proti drugoligatu fantje kljub temu, da so igrali s polovično močjo, po polnoma zadovoljili.

PIONIRKE KRAJSKE GORE DRUGE